

Il-Koperrativa Kulturali Universitarja

tipprezenta

*VERONICA FRANCO:
KORTIGJANA U POETA*

ta' DACIA MARAINI

Maqluba ghall-Malti minn P. Buhagiar

Karattri

Veronica Franco
Anzola
Domenico Venier
Paolo Panizzi
Gaspara Greghetta
Marco Venier
Enriku 3
Ridolfo Vannitelli
Maffio Venier
Monsignore

kortigjana u poeta, madwar 33 sena
soru zaghzughha
senatur imdahhal fiz-zmien
ir-ragel ta' Veronica
seftura fil-hamsinijiet tagħha
poeta, fit-tletinijiet tiegħu
ir-Re ta' Franza
ghalliem zaghzugh
poeta zaghzugh li jsir Isqof
membru tat-Tribunal ta' l-Inkwizizzjoni

Mtella minn Aleateia

Ix-xenarju hu Venezja tas-seklu sittax, f'wieħed miz-zminijiet ta' pesta

ALEATEIA

tipprezenta

VERONICA FRANCO: KORTIGJANA U POETA

Ta' DACIA MARAINI

Magħba għall-Malti minn Paul Buttigjiet

Karattri

Veronica Franco

Anzola
Domenico Venier
Padre Pahizzi
Gaspara Grechetta
Marco Venier
Enrico S
Riccardo Vassitelli
Maffio Venier
Monsignore
Mara marida

- loranne -
- anna -
- toni -
- chris -
- nathalie -
- chris -
- toni -
- dominic -
- chris -
- dominic -
- marianne -

kortigjana u poeta, madwar 33 seha
sorū zaghzagħha
senatur imdakħħal fiz-żenien
ir-ragel ta' Veronica
seftura fit-tħansini jiet tagħha
poeta, fit-ħetni jiet tiegħu
ir-Re ta' Franca
ghaliex zaghzagħ
poeta zaghzagħ li jaś ir-Isqof
mentru tat-Tribunal ta' Hukwizizzjoni
waħda mit-morda fittazzaret

Direzzjoni ta' xmej

Ixxeharja lu Venezia tas-sekkha sittax, fin-nieħed mizz-żejjixi jiet ta' poeta

MITP Ko. 17, 18 ta' Marzu, 2001

- LORANNE DELLA -

L-Ewwel Att

F'lazzarett. Igsma mitfughin fl-art. Hemm twieqi kbar li minnhom jidhol dawl gentili li juri xenarju ta' telqa u abbandun.

Sequence 1 - VERONICA

VERONICA: Nies imutu kull fejn thares; O Alla, moribondi kullimkien... X'il-Alla qed naghmel hawn? [thares madwarha. Tintlewa fuq figura imghottija u kemmkemm tikxfilha rasha.] U dan? Zaghzugh. B'xaghru twil u sabih! Jidher qisu rieqed... Imma x'inhuma dawn iz-zewg tebghat suwed fuq naghsu? [Iggebbet idha lejn halqu.] Mhux qed jitniffes... Mejjet! Sor!, Hawn mejjet hawn u hadd ma hadu 'l hemm! Zewg marki suwed, zewg marki ta' swaba' ... qisha ghafsitu l-pesta minn naghsu... bhal qabla li twelled. Iggebbet... fid-dinja tal-ferh. Qatgha sigar tat-tin, hodor, sbieh, sbieh, xmara cara u r-rih nebbiexi... Imma ghaliex, ghaliex biex tmur f'post daqstant sabih iridu jibduk minn naghsek, igibhulek nifsek jinten fi griezmek?

[Timxi 'l quddiem u lura]

"Ghandek il-glandoli minfuhin, sinjura, ghandek zewg balal hawn li juru carament li int marida!"

"Jien, jien marida? Jaqaw xrobt Dott.?"

"Eh, le, le, sinjura, int tassew ma tiflahx."

"Jien f'sikti, ja mbecilli sakranazz!"

"Jekk se tkompli titqahhab mieghi nibghatek il-lazzarett."

"X'nista' naghmel iktar jekk jien qahba, ja bhima li int!"

"Jekk int, em, prostituta, ma tidhix t'hekk."

"Grazzi, imma qattajt ghomri u zmieni nitghalleml l-arti."

"L-arti, l-arti, ha ha ha..."

"Idhak, la Alla baghtek iblah u ras kbira. Int x'taf dwar l-arti?

Jaqaw artist? Mela aqtagħha, trid!"

U hu, f'kemm trodd salib, ramieni qalb il-moribondi... O Alla, hemm fuq, ghinni! ... Int li tifhem il-feriti u l-ugigh... Imma min jaf x'taf fuq il-wegħħat ta' qahba? Min jaf x'taf, min jaf... Sor, fejn hi l-mera? Fejn hi l-mera? Irrid naġhti titwila f'mera, irrid narani f'mera!... Fejn il-qahba marret il-qahba mera? ... Dal-mishutin nezzgħuni minn kulma kelli... Kelli mera fil-but, kelli l-flus... Fejn hbewhom?... Jehtieg nara wicci, jehtieg... Jekk nitlef wicci, Sor, nitlef kollox, kollox: dar, hwejjeg, ikel... kollox jinbena fuq dal-wicc ta' mara... Fejn il-madonna għamluha l-mera? X'nista' naqla' b'wicc minfuh, mibrux, marid? [Tmiss lilha nnifisha.] Minfuh, inhossu minfuh... kraht... issa x'se nagħmel, fejn naqbad naġhti

rasi? Haqq ghoxx il-pesta! Ja pesta - dort ghal min irid gismu bhalma l-habbiiez irid id-dqid... Xi trid minghandi, x'il-qahb'ommok trid? Ma tarax li jien m'ghandix x'nambik, li ma rridikx!

[*Taqqa' fl-art. Tqum u terga' taqa'*]

Dal-hniezer anqas sodda ma tawni; hallewni mmut mal-qiegha...
Sor!

[*Taqqa' u tidher mejta.*]

*Sequence 2 – VERONICA,
ANZOLA*

[*Tidhol ANZOLA, b'xemgha fidejha u tmahmah wehidha. Tikxef il-mejtin. Tagħlaq il-purtieri.*]

ANZOLA: [*tkanta*] Ghamluli zrabten sbejha
Li jien qatt ma hallast.
Qaluli meta tlaqthom:
"Se thallasna, ja sbejha tagħna?"

[*Tkompli tkanta.*] Dan mejjet. [*Trodd salib fuqu.*] Regja maternal
ancis domni, regja skont in paci, Amen. Telaq, regja. Din
hallietna... regja... le, haqq il-qtates... għadha hajja. Trid boqqa
ilma sinjura? Sinjura, qed tismaghni? M'ghandhiex tbajja'
suwed... U x'zarbun sbejjah għandha! Sinjura! X'zarbun sbejjah,
Alla jbierek, qisu ta' Santa Barbara... [*Tmahmah wehidha.*] "Se
thallas sbejha tagħna?" Trid boqqa ilma? Le? Jekk ma tridx, jien se
niehu belgha għax għandi għatx! [*Tixrob*] Tghid imradt ukoll?
Ikun li jrid Alla! [*Terga' tibda tkanta.*]

Għamluli zrabten sbejha
Li jien qatt ma hallast.

VERONICA: 'Tin belgha ilma, qahba!

ANZOLA: Mel'ghadek tferfer!

VERONICA: Belgha ilma!

ANZOLA: Imm' issa xrobtu... jien hsibtek li tlaqtnej!

VERONICA: Mhux għalissa.

ANZOLA: [*Tidħak*] Imm'int tidher mhux hazin. Qisek wiz li hareg
iss' issa mill-ilma.

VERONICA: [Thares lejha] Hekk se timrad int ukoll.

ANZOLA: Jekk nimrad inkun imradt. Jekk ma nimradx, ma nimradx. Tkun maghmula r-rieda ta' Santa Barbara.

VERONICA: Mela Santa Barbara tfejjaq il-pesta?

ANZOLA: Le, imma hi qaddisti. Bil-lejl inkellimha u hi twegibni.

VERONICA: Mur gib naqr'ilma, Sor, ghax qed immut bil-ghatx.

ANZOLA: Sejra. Sakemm ma nsibekx mejta kif nigi lura.

VERONICA: X'igifieri mejta? Mhux qed tarani għadni nferfer! [Taqa' qisha wahda mejta.]

ANZOLA: Hallietna, miskina. Lanqas belgha ilma ma hadet magħha. Jieqaf magħha Alla. Amen.

[ANZOLA titbieghed waqt li tkanta. Dwal jħibbu bil-mod minn fuq VERONICA.]

Sequence 3 – DOMENICO

[F'nofs il-palk hemm stampa mdawla. Jidhol izappap DOMENICO VENIER.]

DOMENICO: Veronica, qalbi... ma nafx qattx thassibt fuq ix-xjuhiha. Tidhollok f'ghadmek, tħawgek u thassrek bla ma tinduna. Titbattal il-qalb, titħarwen, tiehu lewn l-ghasel mahruq. Ix-xita ma tahjihiex – tkun trid bahar ta' xita – u kulma tilmah huma t-tracci patetici ta' ftit taqtir iswed li jtaqqbilha l-wicc bhat-toqob li jagħmlu n-nemel... Veronica, qalbi, fejn inhbejt? Minn kemm ili li rajtek il-bierah fit-triq, zaqqek minfuha u mqabbza' 'l barra, ma nafx kif, ma nafx ghaliex, ma nafx, imma qanqaltni... Nista' nkun jien il-missier, ghidli? Qed tismaghni? Imma int iggib ruhek qisek ma taf b'xejn. Naf li nista' nkun jien il-missier. Ma niddejjaqx kieku nsir naf li taqqaltek. Il-wild kieku jiehu l-grazzja, is-sbuhiha, l-intelligenza mingħandek. Mingħandi jiehu intellett car u kurjuz, mohh fertili – l-unika haga li għadha tahdem f'gismi.

[*Jidhol PAOLO*]

PAOLO: U kieku jkun ibni?

DOMENICO: Hawn Pawl.

PAOLO: U kieku jkun tieghi?

DOMENICO: Kien ikollu par widnejn twal bhal ta' fenek.

PAOLO: Tikkonfondix Sur Venier, il-wild mhuwiex tieghi - imma lanqas tieghek.

DOMENICO: Kif tista' tkun cert? Kif taf?

PAOLO: Il-missier huwa ragel sinjur u generuz li tani rigal. Din il-kaxxetta tad-deheb miksija bir-rubini. Toghbok?

DOMENICO: Dik lil min taha, lilek jew lil Veronica?

PAOLO: X'differenza tagħmel la ahna mizzewgin?

DOMENICO: Cert li taha lilha.

PAOLO: Ragel u mara - haga wahda.

DOMENICO: Iva, hekk hu, pešta wahda. [*Jidhak*]

PAOLO: Għandek xi tghid dwar il-mod kif nilqghuk hawnhekk, Sur Domenico?

DOMENICO: Anqas xejn, anqas xejn. Ikliet mill-aqwa, inbejjed mill-aqwa...

PAOLO: Minkejja t-tħawwig li għandek, li zzappap, li jdejk qishom ghenuq tat-tigieg, l-ugighat ta' ras, in-nervi li kultant igegluk ixxejjer u ddawwar idejk qishom paletti ta' midhna - minkejja kollox, dejjem tajniek merhba ta' re, u dan int tafu. U nahseb li l-kura ta' Veronica lejk qatt ma naqset.

DOMENICO: Aqtagħli kurzita'. Ghaliex izzewwightha?

PAOLO: U, ghaliex wieħed jizzewweg? Ghall-imhabba?

DOMENICO: Mistaghgeb kif ma jidhirx fik xiber ghira.

PAOLO: Jekk tizzewweg mara bhal Veronica, trid tinsa li xi darba se tkun kollha kemm hi tieghek, bir-ruh u bil-gisem. Inkella l-kastig ikun li tidher ridikolu.

DOMENICO: X'gherf, Sur Pawl, imma, biex inkun ghedtlek kollox, nahseb li s-Sinjura Veronica, m'ghandhiex x'tambik.

PAOLO: Dak int qed tghidu.

DOMENICO: Ghaliex hekk nahseb.

PAOLO: U lil min għandha bzonn marti?

DOMENICO: Xi hadd erudit, cert, pacenzjuz u sinjur.

PAOLO: Xi hadd bhalek infatti. Imma int tajjeb biss bhala mahbub. Bhala ragel riedet xi hadd bi ftit laham fuq gismu u sbejjah.

DOMENICO: Gieli harist fil-mera?

PAOLO: Tridx inferraghlek belgha sakemm qed tistenna.

DOMENICO: Bhal ommha, dejjem tard.

PAOLO: Kont tafha lis-sbejha Paola?

DOMENICO: Fid-dar ta' sehibna Tron. Kien jagħlef u stajt tiekol hemm x'hin trid. Dejjem kien ikun hemm tlieta jew erba' kortigjani li jahju hin l-ikel - Ijuti, kant, rimi... Imbagħad kulhadd kien imur jorqod... [Għajjen bl-istennja] ... Ghidilha li nerga' nghaddi ghada.

PAOLO: Skuzani wahda... kieku, qabel titlaq, thallas dan id-daqxejn ta' kont. [PAOLO jagħti karta lil DOMENICO]

DOMENICO: Dan int issejjahlu daqxejn ta' kont?

PAOLO: Hallas meta trid, darb'ohra.

DOMENICO: Inhallas meta tghidli s-Sinjura Veronico, ja skjav.

[Johorgu DOMENICO, u warajh PAOLO. Dlam cappa.]

[Dawl. Tidhol VERONICA, li waslet biex tixtri, b'GASPARA warajha.]

VERONICA: Isma', Gaspara, ha naghmel testament.

GASPARA: Iehor? Imma dan genn tieghek, Sinjura.

VERONICA: U jekk immut waqt li qed niled?

GASPARA: Kellek lil Achillino u lanqas biss indunajt. Din id-darba tmur tajjeb ukoll, issa tara.

VERONICA: Jaqaw kuginti ma mititx avolja t-tarbija kienet diga' twieldet? U ommi ma mititx wara li welldet tlextax-il darba? Iwridd il-professjoni tagħha u għalhekk nista' niret il-mewt tagħha wkoll.

GASPARA: X'ha tikteb?.

VERONICA: [tikteb] "Jekk immut waqt li qed niled inhalli din id-dar u l-ghamara li fiha, il-għojjelli, il-hwejjeg u l-mitt dukat li huma mohbijin" - aghlaq widnejk, Gaspara.

GASPARA: taht l-ahhar gebla t'isfel tal-hajt tal-kcina.

VERONICA: Kif taf?

GASPARA: Fil-kaz ta' mewtek, ibnek għandu d-dritt ikun jaf fejn huma flusu.

VERONICA: Kemm jien cuc! [tmiss zaqqha] Kemm nixtieqha tkun tifla... inhallilha ftit klijenti... professjoni lesta.

GASPARA: U jekk tkun trid tidhol soru?

VERONICA: Is-sorijiet ma tantx huma f'sensihom, bit-talb, bl-astinenza, l-ubbidjenza u s-silenzju. Għandhom mohh ta' tigiega - u anqas tħid li jbidu!

GASPARA: It-testment lest?

VERONICA: Le, stenna ftit... Insejt il-platti tal-fidda u l-gizirana tal-perli.

GASPARA: U l-imqass tad-deheb.

VERONICA: Dazgur, l-imqass tad-deheb bil-kaxxa tal-fidda.

GASPARA: Bicca antikita' l-gmiel tagħha.

VERONICA: Ic-cirkett tar-rubini, rigal tas-Senatur Domenico Venier.

GASPARA: Imma dak bighejnieh meta konna daharna mal-hajt.

VERONICA: Dazgur, dazgur, mela ma niktbux... U l-granati?

GASPARA: Anki dawk bighejna biex naqtghu dejn zewgek.

VERONICA: L-ghaliex mhux importanti. L-importanti li m'ghadhomx għandi.

GASPARA: Int certa li l-borza bid-dukati għadha f'posta?

VERONICA: Issa ma niftakarx, Gaspara.

GASPARA: Gieli semmejha ma' zewgek?

VERONICA: Ghax qed tistaqsini? Jekk immut ma tiswiel i-xejn u jekk nibqa' nferfer nista' naqla' izjed.

GASPARA: Int il-veru ma jimpurtakx mill-flus. Ghad issir xiha u ma jkollokx sold taht rasek.

VERONICA: Domenico Venier jahseb li taqqalni hu. Kieku nghidlu li dak li qed jahseb hu minnu jimlieni bid-deheb!

GASPARA: Allura ghax m'ghedlux dak li jrid jisma'?

VERONICA: Il-verita', Gaspara. Is-sewwa jiben aktar mid-deheb.

GASPARA: Kortigjana li tghid is-sewwa ma tinstabx la fl-art u l-anqas fis-sema.

VERONICA: Għandi mohh ma jzommx biz-zejjed biex inkun giddieba tajba. Kieku nithawwad u malajr ninqabad. M'iniekk il-qahba li missni nkun.

GASPARA: Tarmix daqshekk lilek innifsek, ja sidti. Qahba m'intix - int kortigjana, u kortigjana qahba m'hijiex.

VERONICA: Gaspara, ghaliex dal-logħob kollu bil-kliem? Anki ommi kienet tghid: "Binti, ahna qhab u b'daqshekk m'hemm xejn hazin. Jambuna biex izommu lill-ohrajn fi djarhom."

GASPARA: Eh, ommok, kienet mara jilhqilha. M'intix makakka daqsha, imma rnexxejt aktar ghax tghallimt tikteb il-poezija li s-Sinjura Paola qatt ma setghet taqbad avolja kienet mara raffinata.

VERONICA: Poeta, kantanta, attrici. Min ghallimni jekk mhux hi. Is-Sinjura Pawla Franco, kortigjana Venezjana – b'għaxar skudi sisiegha. Tiftakarha l-lista pubblika tal-prezzijiet?

GASPARA: Ha! Kienu nizzluk b'zewg skudi biss. U l-lum int l-aktar kortigjana rispettata ta' Venezuela.

VERONICA: Snin ilu, meta bdejt, iva, zewg skudi, zewg skudi biss kont niehu.

Sequence 6 - PAOLO

[*Id-dar ta' VERONICA. PAOLO qiegħed fuq naha minnhom wahdu.*]

PAOLO: In-nannu jghid li fi zmienu hadd ma kien jiddejen aktar minn għoxrin skud u l-lum in-neputi jahraqlek mitejn f'lejla wahda – u għad jikber u jibda jtajjarhom aktar milli qed jagħmel bhalissa.

*Sequence 7 – PAOLO,
VERONICA*

[*VERONICA qed tikteb fuq sodditha. PAOLO jizzerzaq hdejha.*]

PAOLO: B'sahhtu, sabih, semmejna t-tifel għalihi. Issa għandna nkomplu dak li bdejna, nibqghu nattakkaw.

VERONICA: Mela ahna qegħdin f'xi gwerra, x'kull wahda!

PAOLO: Lil dak l-ghoxx jidħirli li għandna nfottuh!

VERONICA: Ma nihux gost li titkellem hekk fuq il-klijenti tieghi.

PAOLO: Imma jien hekk naħsibha fuqu.

VERONICA: U lili joghgħobni, gustuz.

PAOLO: Ahjar thalli l-bicca f'idejja.

VERONICA: Le, ghax int idejk hief.

PAOLO: U int qisek gbejna. Dan negozju u mhux istituzzjoni tal-karita'.

VERONICA: Jigu biex jitkellmu, jixorbu, jilghabu l-karti. Dan mhux bhal ftehim ta' malajr fit-triq.

PAOLO: Dan negozju, Veronica, negozju! Int tbiegh u huma jixtru.

VERONICA: Inbiegh, iva. Inbiegh il-kordjalita', l-ghaxijiet sbieh, il-muzika u l-qalb kbira.

PAOLO: Nejk!

VERONICA: Ma thobbx hlied il-flus, int. Jien inhobb il-flus ghal dak li jrodduli u hemm qieghda d-differenza kollha.

PAOLO: Ibqa' fuq kliemi li int ghandek hafna hmerijiet f'rasek. Ibqa' fuq kliemi.

*Sequence 8 – VERONICA,
ANZOLA*

[*L-isptar. VERONICA qieghda lagenba. Tidhol ANZOLA.*]

ANZOLA: [Tkanta] Qed jinsgu l-harir kienu n-nisa ta' Parir

[*Tghodd il-mejtin.*] Dan miet. Din hallietna, Santa Barbara kemm hi qrib tagħna. Rajt fiex spiccat beltna? Intiena u shana. Sa l-ilma gol-kanali ittieħed bil-mard tagħna. Isahhnek jekk tmissu ma' jdejk, qisu l-ilma għandu d-den... U d-dghajjes bil-mejtin gejjin u sejrin. Fejn se npoggihom, Santa Barbara - se narmihom ma' l-art 'l-barra bħall-bhejjem... Dat-tifel ukoll halliena.

VERONICA: Sor!

ANZOLA: U dik? Madonna, għadha hajja! Ilma - weghidta l-ilma! Kif int? Qed tismagħni? Kif thosso? Ghadek bil-ghatx?

VERONICA: Kollu xrobtu, nirra Alla jishtek!

ANZOLA: Ha mmur issa ngiblek ftit.

VERONICA: Nirra Alla jishtek!

Sequence 9 - VERONICA

[*Tohrog ANZOLA. VERONICA wehidha.*]

VERONICA: X'holm irkrah! Veru li meta tilmah il-warrani quddiem ghajnejk tkun se tmut? Pawlu, Pawlu - afdani, kien jghidli. X'dizastru! Tefghuni fit-triq minhabba d-dejn... Kieku ma kellux dawk ix-xofftejn rotob...

Sequence 10 - VERONICA,
ANZOLA

[*Tigi lura ANZOLA bl-ilma.*]

ANZOLA: Hawn hu l-ilma. Trid nghinek biex tixrob?

VERONICA: [tixrob] Possibbli li tiehu gost tbus ragel li int ma tirrispettax u li hu ma jirrispettakx?

ANZOLA: Halli mmur ingiblek kurcifiss biex tbus lilu.

VERONICA: Le, ggib xejn. 'Tini naqra ilma.

[*Jitbaxxew id-dwal.*]

Sequence 11 - PAOLO

[*Jizdiedu fuq PAOLO, wahdu, jippakkja.*]

PAOLO: M'ghandikx tizzewweg kortigjana, min jittarraf jiggarrat, ja idjota li int! M'ghandikx tizzewweg kortigjana, ghax issib ruhek fiz-zejt jagħli u tispicca sormok barra f'kemm trodd salib! Tajtha kollox - zghoziti, sahhti, l-eleganza tieghi. Servizz gewwa u barra d-dar. Konsolazzjoni, kumpanija, tajtha kollox u hi x'tatni? Xejn - iva, xi zewg dixxijiet fagon, xi pudina ta' l-ghasel, xi bicctejn hwejjeg, xi gakketta indurata fil-keffa, xi zrabten tas-swejd, curkett. X'inhuma dawn hdejn il-liberta' li tlift minhabba fiha? U n-nisa li ma hxejtx waqt li hxejt sahhti niehu hsieb ulied l-irgiel l-ohra li taqqluha? Kont nagħmel fila daqs illum u ghada kieku kelli nghodd l-irgiel li rawha. Issa xbajt, xbajt. Mhux hi għejjet, le mhux hi, imma jien, Pawlu Panizzi li issa qed jghid "Biscejjed" u "Sahha"! Mhux se nibqa' aktar hawn. Anqas tifel imgiddem ma tatni ja mara mgiddma! U se niehu mieghi l-pozati tal-fidda u l-għojjeli u l-hwejjeg irrikmati u l-gwarnici ndurati. U ma tarahomx izjed b'ghajnejk, Veronica, sabiha tieghi!

[*PAOLO jitlaq. Dlam.*]

Sequence 12 - VERONICA,
ANZOLA

[*Dwal fuq l-isptar.*]

VERONICA: Kollox ha, kollox. Pawlu! Ja hanzir imlewwet!

ANZOLA: Ikkalma, Sinjura, ikkalma... M'hawn l-ebda Pawlu hawn... Hu belgha ilma.

[*VERONICA tahtaf il-buqar u tixrob qisha mejta bil-ghatx.*]

Sequence 13 - MARCO,
GASPARA

[*Jidher MARCO VENIER fuq il-palk. Tidhol GASPARA.*]

MARCO: Tista' tghid lis-Sinjura tieghek li jien wasalt?

GASPARA: Arani sejra. [*Tkompli ssajjar.*]

MARCO: X'qed tagħmel? Rieqda?

GASPARA: M'hijiex rieqda. Qed tahseb.

MARCO: Fuqi qieghda tahseb?

GASPARA: Ma naħsibx.

MARCO: Tista' jekk jogħgbok tħajtilha?

GASPARA: Sejra.

MARCO: Tħid li sejra u tibqa' mwahħla hawn.

GASPARA: Qed tbiddel.

MARCO: Jekk tħidilha li qiegħed hawn ma ddumx tbiddel.

GASPARA: Ma naħsibx li se tħaggel.

MARCO: Ghaliex?

GASPARA: Ghaliex, milli wahda tista' tara...

MARCO: Int taf min jien?

GASPARA: Marco Venier – is-sabih. Int Venier, bhal Domenico. Imma int fik qabda waqt lis-senatur ikrah.

MARCO: X'il-marelli qed tghid? ... Jekk m'intix sejra int issejhilha se jkoll mmur jien.

GASPARA: [hierga] Sejra, sejra.

*Sequence 14 – VERONICA,
MARCO*

MARCO: Kull darba li twelled issir isbah.

VERONICA: Xi pjacir qed niehu narak... ghid, ghax ma gejtx qabel?

MARCO: Kont ilni hafna nistennik isfel...

VERONICA: U ma tlajtx?

MARCO: Dejjem kellek hafna nies jigru warajk.

VERONICA: Imm'issa qieghda wahdi, kollni tieghek. Si tibqa' mieghi ghall-ikel?

MARCO: Le, grazzi. Imma llum diga' ppranzajt.

VERONICA: Imm'ibqa' xorta wahda.

MARCO: Din id-darba ma gejtx ghalija nnifsi.

VERONICA: Mela ghal min?

MARCO: Ghal xi hadd li int tistma hafna.

VERONICA: Dan minn meta 'l hawn sirt ambaxxatur?

MARCO: Smajt bil-kbir Enriku t-tielet ta' Valois? Iddecieda li jzurek, Veronica Franco, l-egħref, l-isbah, l-ahjar kortigjana ta' Venezja u li jqatta' l-lejl miegħek, jitkellem, jisimgħek tkanta u tikteb il-poeziji u, min jaf, forsi wkoll ibuslek saqajk.

VERONICA: U min sefsiflu f'widintu li għandu jzurni? Nahseb li int, mhux hekk? U forsi kellimtu fuqi u qajjimtlu l-kurzita' għalija.

MARCO: Iva, veru kellimtu fuqek... Taf x'unur kbir ghalik li se jzurek? Missek tibda tipprepara d-dar minn issa. Tbiddilha f'palazz tal-meravilji.

VERONICA: U int qed tiehu gost b'dan kollu? Jewwilla m'intix tghir?

MARCO: Kieku kont nghir ghalik ilni li rbadt gebla ma' ghonqi u ntfajt il-bahar.

VERONICA: Imma int ma tghidx li thobbni?

MARCO: Inhobbok.

VERONICA: Allura tghaddini bi tbissima fuq xufftejk f'idejn haddiehor?

MARCO: Xi hadd iehor? Dan hu r-Re ta' Franza!

VERONICA: Lanqas nitfa emozzjoni ghalija?

MARCO: L-ghira ma tohgobnix, hi emozzjoni stupida.

VERONICA: Hi sinjal ta' l-imhabba.

MARCO: Anqas ma wiehed ihobb aktar ikun ghajjur.

VERONICA: X'gherf! Minn fejn iddubbajtha din it-teorija?

MARCO: Billi rajt il-missieri jsir geluz ghal ommi... meta waqaf ihobbha... Inhobbok bhalma nhobb lil Venezja - irrid li l-ohrajn igawduha wkoll.

VERONICA: Hasra, tassew hasra. Jien inhobbok bhala persuna u mhux bhala belt.

MARCO: Int ma tistax tkun geluza ghalija ghax jien kollni tieghek u nahseb biss fik.

VERONICA: Allura x'irrid naghmel ghal dan ir-re?

MARCO: Ghal din l-okkazjoni rridek tkun sabiha aktar mis-soltu.

VERONICA: U x'ghandi naghmel biex noghgob lir-Re?

MARCO: Kun int innifsek, b'bezghatek, il-veritajiet tieghek, ir-rimi tieghek, l-ghanjet tieghek -

VERONICA: X'gojelli għandi nilbes?

MARCO: Le, gojjelli le. Xeba' jara minnhom il-qorti. Ftit fwieha minn dik tal-fjuri blu skuri li tixraqlek wisq.

VERONICA: Qisek omm qed thejji lil bintha ghall-ewwel lejl ta' mhabba.

MARCO: Forsi fija hemm mohbi xi istint matern. Venezja hi bhal binti u rridha tidher sabiha fi xbubitha. Irridek tidher meraviljuza. Irrid li Enriku jiftakar il-laqgha tieghu miegħek għal ghomru kollu.

VERONICA: Jaqaw se tpartatni? Se tpartatni ma' ... ma' xiex?

MARCO: Jien m'għandi bzonn xejn mingħandu. Irrid biss li l-isbah kortigjana ta' Venezja u l-akbar re tad-dinja jiltaqgħu għal lejl wieħed.

VERONICA: Ma tibzax li forsi nsir inhobbu?

MARCO: Tkun bahnana jekk issir thobb re li l-ghada jkun se jerga' jitlaq lejn Franz - qatt ma tkun tista' tarah iktar f'hajtek.

VERONICA: Fi ftit kliem, int tahseb għal kollo.

MARCO: Issa tara kemm izommuk fuq wicc l-idejn in-nies tal-belt. Sahha Veronica u r-risq!

VERONICA: Sahha

[MARCO *jahrab.*]

Sequence 15 - VERONICA

VERONICA: U kieku kelli jien inkun ghajjura? Hawn jien. Nilbes, ninza', nixref mit-tieqa, norqod. Niekol... u int tigi, titlaq, issiefer. Il-liberta' tiegħek tagħmilni kurjuza. Tittormentani.

*Sequence 16 - VERONICA,
GASPARA*

[*Tidhol GASPARA.*]

VERONICA: Gaspara, irridu ngibu d-dar kollha tleqq, Gaspara, nahslu il-kuxxinetti antiki, innaddfu t-twapet, inbiddlu l-lozor, nohorgu d-dixxijiet tal-fidda, nixtru tazzi godda tal-kristall -

GASPARA: Qisu gej ir-Re, hej!

VERONICA: Hekk hu, Gaspara, gej ir-Re ta' Franz!

GASPARA: Izur qahba - ir-Re ta' Franz gej jzur qahba?

VERONICA: Korigjana hi haga u qahba hi ohra, mhux hekk ghedt int?

GASPARA: Tpoggilix kliemek f'halqi.

VERONICA: Jien nghid hekk b'wicci minn quddiem.

GASPARA: Jigi, jorqod mieghek u jitlaq. X'issejhilha azzjoni bhal din int? Nisperaw li ta' l-inqas ihallas seww.

VERONICA: Ma jhallas xejn. M'intix tifhem li dan hu unur ghalina? Mhux gej biex jagħmel mieghi. Għal dak seta' jsib oħrajn. Gej biex iduq l-ispirtu tieghi.

GASPARA: Ghax spirtu? Ghaliex mhux inbid?

VERONICA: Dan hu re... irid it-tneħid.

GASPARA: U nahseb li jkun irid xi haga ohra wkoll.

VERONICA: Forsi... imma mhawra bit-tneħid. X'int tifhem? Ejja, mur fil-kcina u ibda lesti.

GASPARA: Tneħid, tneħid...

[VERONICA *titlaq.*]

Sequence 17 - GASPARA

[GASPARA *qieghda weħidha.*]

GASPARA: L-ispizjar ma jridx idejjinna aktar u tas-salotti diga' gie tlief darbiet. Ipoggilek fuq l-ghatba u ma jkunx irid iwarrab. "Trid kafe', Sinjur?" nghidlu. "Le, grazzi, irrid biss flusi." Xi tridni nagħmel? L-anqas il-pudina tar-ross biz-zbib u l-kannella ma ried... Id-dar, id-dar... Achillino jird lozor godda, ix-xugamani jridu jinbidlu. U l-platti - irridu nixtru platti godda. Jekk m'ahniex se ndawru dukat se negħrqu... Ja dar, ja dar... Is-Sur Pawl telaq u ha l-fidda mieghu... Vannitelli jiekol u jmaxtar, imaxtar u jiekol. Anqas jilhaq iqum li ma ssibux gol-kcina. "X'hemm fil-borma, Gasparin?". Jahfinlek bicca hobz u jibda jbellel u jbellel sakemm ma jħallix bezqa zalza... Is-Sur Marco ilu gimħat ma jħallas. Is-

Sur Domenico Venier hallasna. Issa gej dal-ostja Re. U tant tinsab kuntenta li mhux se tistaqsih anqas biex ibellilna jdejna. Qatt ma ltqajt ma' bluha bhal din, nahlef li qatt.

[*Titlaq*]

Sequence 18 - ENRIKU

[*Jidhol ir-RE ENRIKU. Jitkellem b'accent Franciz, u jitfa' xi kelma 'l hawn u 'l hemm bil-Franciz. Ihares madwaru. M'hemm hadd jistennieh. Inehhi l-ingwanti bil-galbu.]*

ENRIKU: Ou est la propriétaire de la maison? La maison Venitienne de la plus Venitienne de tous.

*Sequence 19 - VERONICA,
ENRIKU*

[*Tidhol VERONICA liebsa parrokka hamra enormi u libsa formal. Tinkina.]*

ENRIKU: Ou vous cachez-vous, Madame?

VERONICA: Je voulais vous voir sans que vous me voyez. Ma qalulix li ghadek zghir u attraenti. Is-sinjurija tieghek hu ragel sbejjah!

ENRIKU: Suppost il-kumplimenti dwar is-sbuhiha qed nagħmilhom jien. Imma int anqas cans ma tajtni.

VERONICA: Hu ovvju li jien għandi nkun sabiha. Imma sbuhitek haditni b'sorpriza.

ENRIKU: Allura r-rejiet għandhom ikunu koroh?

VERONIKA: Taqbel mieghi li l-Arciduka ta' l-Awstrija u Karlu Hamsa ma tantx jistgħu jissejhu sbieħ u l-anqas pjacevoli. M'hemmx ghaliex tkun sabih biex tkun re u għahekk sbuhitek hasditni.

ENRIKU: Qalli bik Marco Venier. Akbar minn sbuhitek huma l-intelligenza u l-faxxinu tiegħek... Qed nara li kelleu ragun.

VERONICA: Kelli erbat itfal u kollha jien reddajthom.

ENRIKU: Għandha wahda titkellem mar-rejiet fuq hwejjeg bħal dawn?

VERONICA: Tridni noqghod indur mal-lewza?

ENRIKU: Toghgobni kif int... Anqas ghadek ghedtli biex inpoggi bilqieghda.

VERONICA: Ghax dejjem nimmagina lir-rejiet bil-wieqfa, bhal fl-istampi... Poggi jekk trid. Jaqaw int dejjem trid lil xi hadd jghidlek x'ghandek tagħmel?

ENRIKU: Qisek ziti f'Parigi li malli kienet tilmahni kienet tibdieli bil-kantaliena ta' kemm jien maledukat.

VERONICA: Kienet sabiha - zitek?

ENRIKU: Immensament sabiha - zewg mustacci rqaq irqaq li l-barbier kien jiggieled magħhom kull filghodu. Idejha lasti ta' xkupi - ideali biex issawwat bihom. Ghajn miftuha u ohra mitbuqa - qisha int, tassew qisha int.

VERONICA: [Tidħak] Kienet tuza xi qasba jew frosta?

ENRIKU: Int kieku tiddixxiplinani hafna?

VERONICA: Il-hin kollu.

ENRIKU: Tahseb li nixtieqek?

VERONICA: Mill-mod kif qed thares lejja, iva.

ENRIKU: Veru, veru nixtieqek. Joghgobni lehnek, ahjar nibda minn hemm.

VERONICA: U kieku x'taghmel b'lehni?

ENRIKU: Insikktu b'bewsa twila twila.

VERONICA: M'intix wisq originali. Xewqa komuni.

ENRIKU: Imma hi xewqa ta' re.

VERONICA: Ladarba titħarwer u tneħhi dawk il-hwejjeg kollha rakkmu u gojjelli, kif se nibqa' nagħraf bhala re?

ENRIKU: Trid nurik kif?

VERONICA: Le, le, grazzi... Jekk se tibda ggib ruhek bhal Cikku l-Poplu nitlef il-pjacir li qed nissedu i-Maesta' Tieghu...

ENRIKU: L-ebda kortigjana m'ghandha l-wicc tichad re. Nista' naghlqek f'habs.

VERONICA: Veru? U nahseb li tista' taqtagħli rasi, mhux hekk?

ENRIKU: Nieqaf biss milli niddekapitak jekk tigi malajr tgħannaqni wahda kbira.

VERONICA: U kemm int mghaggel? Qieghed f'dar ta' kortigjana famuza. Jekk int daqshekk mghaggel mur sib burdell. F'Venezja hawn kemm trid minnhom. Tista' tagħzel liema tfajla trid!

ENRIKU: Int insolenti - u nikkastigaha l-insolenza tiegħek... Imma, Veronica, tqajjimli ... l-kurzita'... Iggagħlni bhallikieku rrid nagħtik daqqa ta' harta...

VERONICA: Meta trid ipprova, ta, halli wara nagħtik xebha kif tmiss il-ligi.

ENRIKU: Insolenti u ribelluza... nista' nmiss sidrek?

VERONICA: Bhalissa sidri kemmxejn mugugh. Ahjar li le.

ENRIKU: Nista' niprova halibek, Sinjura Veronica? Nigdimlek sidrek, hekk, għal ftit, għal ftit, imma nahlef li l-ebda wegħha ma thoss.

VERONICA: Le, Maesta', il-halib għal ibni.

ENRIKU: Diga qed inhobbok b'ruhi u gismi. Trid tigi Parigi mieghi?

VERONICA: U x'naghmel?

ENRIKU: U! Tkun il-konkubina tar-re... ma jghgbokx xogħol bħal dan?

VERONICA: Nippreferi nibqa' Venezuela u nkun kortigjana, ghalkemm ghaddew patafluni ligijiet kontrina. Kif noħorgu rridu fuq sidirna nilbsulek coff isfar, nghixulek ir-Rijalto u fil-madwar, u fil-hdud ma nistghux immorrulek il-knisja... Imma, kif taf, hadd ma jzomm mal-ligi. F'Venezja kortegjana hi bħal regina.

ENRIKU: Nista' nbus id ir-regina ta' Venezuela?

VERONICA: Tridx tbus sieq? Marco Venier qalli li int, bhala re kbir, tkun lest tbusli saqajha bhala sinjal ta' rispett.

ENRIKU: Ghaliex le? Inbuslek sieqek bhala sinjal ta' umilta'. Re għandu jitbaxxa quddiem is-sbuhija u l-makakkerija ta' mara. [Ir-RE jmur ibus saqajn VERONICA u wara jipprova jghannaqha.]

VERONICA: X'ghaggla għandek Maesta'! Donnok ma tafx li fl-istennija hemm il-pjacir ukoll. Ix-xemx għadha bil-kemm nizlet

ENRIKU: Eh, int taf tħix tajjeb! Nagħrafha, toħġġobni l-logħba tiegħek, Sinjura... Ghadni zghir bizżejjed biex ma nitlifx xewqati waqt li qed nistenna u kbir bizżejjed biex ma nitlifx il-pacenzja.

VERONICA: Tista' tirrecta wahda mill-poeziji tiegħek, Maesta'?

ENRIKU: Min qallek li nikteb il-poezija?

VERONICA: Kull ragel kbir ihazzez il-versi u għalhekk nimmagħina li r-re hu wkoll hazziez.

ENRIKU: Issa qed tonfhni zżejjed. Ma naħsibx li jien xi poeta kbir.

VERONICA: Int halli lili niggudika.

ENRIKU: Jekk trid... [*Jibda jirrecta.*]

Inħobbok bhal hajti
Ja mara krudila.
U inti fejn qieghda?
Smajħha tiegħi il-wegħda?

VERONICA: Imma dawn il-versi jien ktibthom!

ENRIKU: [Jidhak] Għandi memora tajba? [Jirrecta]

Kif inhi din il-bicca
Li f'sider artab u abjad
helu, sabih u sod
tħix qalb iebsa u harxa
li lili zzomm 'il bogħod?

VERONICA: Jekk taf tiftakar ir-rimi ta' kortigjana, int diplomatiku makakk u gvernatur għaqli... Issa rbahtni.

ENRIKU: Kun kiefra mieghi... Int mal-ewwel fhimt gostija... Ma nhobbx qlub rotob imma lil dawk ta' rashom iebsa.

[Jizdiedu d-dwal fuq GASPARA. Tbandal tarbija waqt li tiftah il-purtieri.]

GASPARA: Orqod, orqod, qalbi... ommok għandha ghonqha jugaghha... ommok hija l-isbah... "Bongu Sinjura Veronica! Bongu Sur Re!" "X'gurnata sabiha," tghid hi. "X'gurnata sabiha," jghid ir-Re. U kien hawn f'din id-dar li tnaddfet minn min? Minn Gaspara Greghetta li nigi jien... U int għad tħid: "Ommi, darba wahda, laqghet re, ir-Re ta' Franza, Enriku Tlieta." U jekk xi hadd jistaqsik: "Kif? Meta?", wiegeb, "Kont fil-kcina ma' Gaspara Greghetta meta r-re raqad m'ommi." Dan hu unur kbir, ibni, unur kbir hafna. li kieku kont tifla, int ukoll stajt tkun onorata. Imma s-Sinjura Veronica mhux bhal Paola li ma kellhiex hliet. Lewwel Achillino imbagħad Ulisse u issa Enea. "U mhux biss re gie f'dari, imma anke l-glorjuz De Montaigne innifsu, li d-dinja kollha tonora, u gab platt tal-fidda lil ommi, biex ma nsemmux lis-Sur Tintoretto li kull hadd filghaxija kien jigi għandna jiekol u li għamel zewg ritratti tagħha l-għmel tagħhom" ... U għandek tħid ukoll li ommok riedet tirregala wieħed minn dawn ir-ritratti lir-Re ta' Franza biex jibqa' jiftakarha. Kemm ghogbu dak ir-ritratt lil Enriku tagħna! Kemm dam jiccassa lejh u jħarisl.

[VERONICA tpoggi quddiem mera. Qed thammem waqt li tirranga xagħarha. VANNITELLI qed iħares bil-mohbi.]

VERONICA: Fadal xi Venier iehor? Kif jirnexxielkom tħaddu l-ahbar lil xulxin fil-familja?

MAFFIO: Ara x'int tħid, Sinjura! Jien m'iniex ta' l-istess razza ta' Marco u Domenico. Jien Venier is-solitarju. Kemm għandek xaghrek sabih!

VERONICA: Kerha, mahmuga l-poezija tiegħek.

MAFFIO: Imma tagħrafha... bħalma jien nagħraf tiegħek li hi formali u antikwata.

VERONICA: Jaqaw inti gej biex toqghod tinsulentani?

MAFFIO: Gejt biex narak mill-qrib! Hsibt li kulma għandek hu falz.

VERONICA: X'gejt tagħmel hawn?

MAFFIO: Joghgbuni djar bhal tieghek fejn tiltaqa' ma kulhadd, mid-Doge sa xi qassis qsajjar kolt, mill-Mufti sad-Duka tat-Toskana, mill-poeta tal-qorti sal-pittur bl-ahhar moda tieghu. Nifrahlek ghas-success li ghamilt, sinjura. Qaluli li ghandek ilsien bhal sejf li jaqta' minn zewg nahat u kulma jaqta' joghgobni.

VERONICA: Ghadni kemm tlift l-imqass iz-zghir tad-deheb li tghidx kemm kien ghal qalbi.

MAFFIO: Jaqaw ser tibda thit xi haga?

VERONICA: U lil Marco li jigi hawn tafu?

MAFFIO: Nafu w ma nafux. Kellimni fuqek, fuq darek komda, fuq l-inbid, fuq ir-rimi...imma ma jafx li fettili nigi inzurek. Anqas jien ma kont naf, sa hames minut i lu meta kont għaddej minn fejn Santa Maria Formosa u ddecidejt nghaddi.

VERONICA: Sewwa għamilt li gejt. Biebi dejjem miftuh għal ta' Venier.

MAFFIO: Halli nagħmluha cara din. Jien m'iniex Venier. Jien Maffio. Lit-tnejn l-ohra ma nixbahhom xejn.

VERONICA: Qed nifhme.

MAFFIO: Issa li sirna nafu lil xulxin nista' immur. U ftakar li quddiemek għandek l-akbar Venezjan tas-seklu [*Iħares lejha*]. Bhala mara ma tidħirli xejn ta' barra minn hawn.

sequence 23 – GASPARA,

VANITELLI

[*Dwal fuq GASPARA li qiegħda ssajjar. Jidhol VANNITELLI*]

GASPARA: Aqtagħha! Hemm it-tifel rieqed.

VANITELLI: Taf li mxebbgħa sal-ponta ta' mnieħri.

GASPARA: Ghedlek aqtagħha!

VANITELLI: Xbjit fuq li xbajt minn did-dar – tqallajt mis-sinjura Veronica – imxebbgħa b'Achillino – xbajt u tqallajt napprova nghannej f'din l-apatija u f'dan l-inferr kollu.

GASPARA: Qajjimtu!

VANITELLI: Is-sinjura tieghek tixtieq tghallaq lil min hadilha l-imqass tad-deheb.

GASPARA: Jekk m'iniex seja zball, l-ahhar li rajtu kien f'idejk, mhux zgur mhux il-bierah. Kont qed iddawru f'idejk u tiggustah u tistaqsi kemm jiswa.

VANITELLI :Uzajtu biex naqta hajta u mbghad poggejtu minn fejn hadtu.

GASPARA: Allura suppost li għadu hemm.

VANITELLI: Imma mhuwiex.

GASPARA : Mela ahjar tmur tfittxu.

VANITELLI :Fittixtu 'ma sibtux. Int ma rajtux hux?

GASPARA : Jien qatt ma missejtu b'idejja. Naf kemm tiehu hsiebu s-Sinjura tieghi.

VANITELLI :Jista' jkun li kien tad-deheb imma kien imkaghbar mhux hazin – anqas ghaxar dukati ma kien jiswa.

GASPARA : U int fejn taf kemm jiswa u ma jiswiex?

VANITELLI: Ghax staqsejt lil habibi li hu argentier.

GASPARA : Ghax...ghax...ghax hekk, staqsejtu.

GASPARA : Bil-kaxxa tal-fidda b'kollox nahseb kien igib xi tliet dukati ohra.

VANITELLI :Ma kellha zewg girfiet f'naha minnhom u-

GASPARA : Staqsejt lil siehbek l-argentier ukoll fuq dawk?

VANITELLI :Dazgur. L-imqass u l-kaxxa huma bhal oggett wiehed li, madankollu, ma jgibx hafna flus.

GASPARA : Heqq, meta tbigh xi haga li mhix fil-modha ma tantx jagħtuk tagħha. Kemm tak tagħhom habibek?

VANITELLI :Qed nghidlek li l-ostja imqass qatt ma rajtu! Qatt ma rajtu fhim!

[tidhol Veronica]

VERONICA: Ara, mela int hawn? Fejn hu Achillino?

VANITELLI: Ibnek imxajtan. Ma nafx x' nibda naghmel bih. Minflok jismaghni, qbadtu johloq zebub kbar kbar mil-karti.

VERONICA: U min ghallmu johloqhom?

VANITELLI: Heqq mhux jien! Imma fil-karnival, bhala cajta. Imma hu baqa' jaghmilhom is-sena kollha.

VERONICA: Allura jien infaqqaghlek tletin dukat fix-xahar biex tghallem l-ibni johloq iz-zebub?

VANITELLI: Ibnek vili. Ma jridx jaf b'Latin u Taljan.

VERONICA: U jien x'qed inhallsek biex tagħmel?

VANITELLI: Kieku ma kontx dejjem mgħaggla...kieku tismaghni għal mument wieħed...kieku jahasra tiddiskuti l-affarijiet miegħi...

VERONICA: Ghidli. Ghidli ladarba jiena hawn.

VANITELLI: Ibnek jahasra jinsab imħawwad ghaliex sema' minn x'imkien li ommu qahba...forsi ma jafx xi tfisser il-kelma imma fehem sew li hi kelma hazina u li tintuza fit-tħajnej.

VERONICA: U int x'ghedlu?

VANITELLI: Li int l-isbah fost l-isbah O sinjura tieghi...imma r-raguni vera ghaliex jien w Achillino nagħmlu z-zebub tal-karti hi li bil-lejl ma nistax norqod aktar.

VERONICA: Ma nistax nifhem ir-rabta bejn iz-zewg oggetti .

VANITELLI: Ma nistax norqod aktar ghaliex jekk norqod noħlom bik għarwien. U ladarba muuwiex xieraq li noħlom bik għarwien, allura nippreferi ma norqodx.

VERONICA: Tidħirli ecċentriku ghall-ahhar, Sur Vanitelli. Int għandek tghallem 'l ibni li jien kortigjana onorata, li l-professjoni tieghi tiswa daqs kwalunkwe professjoni ohra, li għandi funżjoni f'din il-belt bhalma għandhom it-tabib u l-ispizjar. Jien infejjaq il-ħsus u s-sensi. Nahseb li dejjem tajt lil kulhadd dak li haqqu. Int mill-banda l-ohra, int x'>tagħmel? Zebub tal-karti. Nahseb, Sur Vannitelli li se jkollu inkeccik.

VANITELLI: Sinjura, int diga' chadtni hafna drabi. Dan jien nikkunsidrah. Ladarba int prostituta, ghax m'ghandekx tissodisfa xewqati? Tahseb jaqaw li m'iniex se nhallsek?

VERONICA: Int, Sur Vanitelli ma tohgobnix, dak kollox.

VANITELLI: Ghaliex jahasra? Tmur ma' dak l-imghawweg ta' Domenico Venier u ma tridx tigi mieghi?!

VERONICA: Li s-Senatur Domenico Venier hu zopp, veru, imma għandu spirtu hafif u mohh bhal gnien fir-rebbiegha waqt li mohħok, Sur Vanitelli, hu zopp u mxennaq. Ammetti ta' l-inqas li hadtli l-imqass tad-deheb u l-kaxxa tal-fidda. Nahfirlek, imma ammetti.

VANITELLI: Dak l-allā imqass mhux jien hadtulek. Anqas biss rajtu.

GASPARA: Imma jekk sahansitra taf kemm hemm brix fuq il-kaxxa...

VANITELLI: Kurzita' dik kienet biss kurzita. L-imqas tiegħek mhux jien hadtu. Għandi bizzejjed flus biex inhallsek.

VERONICA: L-anqas li kellek elf dukat ma kont inhallik....Issa itlaqli 'l barra. Aktar tard nahseb jekk għandix inkeccik jew le.

Sequence 25 – MONSIGNORE,

VERONICA

[*Dwal fuq il-MONSIGNORE u immedjatament wara fuq VERONICA]*

MONSIGNORE : Veronica Franco, l-akkuzata int hi?

VERONICA : Iva.

MONSIGNORE : [ixammem]!

VERONICA : Jaqaw ghogbithek il-fwieha?

MONSIGNORE : Toghobni.

VERONICA : Tassew kuntenta li toghgbok.

MONSIGNORE : Hawnhekk dejjem nghumu fl-intejjen

VERONICA: Tridx nibghaflek flixkun minnha?

MONSIGNORE: Silenzju! X'inhu ghaddej minn rasek? Tahseb li tista tixtrini b'daqxejn ta' flixun fwieha? [Jaqra] "Contra Clara Domina Veronica Francum annus domini elf hames mijah u sitta u sebghin." [Ihares lejha] Taf li hawn akkuzi serjissimi kontrik?

VERONICA: Jiena monsinjur?

MONSIGNORE: Certu Ridolfo Vanitelli, ghalliem, gie għandna. Dan is-sinjur jahdem miegħek?

VERONICA: [minn taht l-ihsien] Fih sinjur ukoll. - Iva, mieghi jahdem.

MONSIGNORE: [jaqra] "Certa Veronica Franco, prostituta pubblika, kif il-bierah kienet qed tfitħex xi affarijiet tagħha f'darha, akkuzat is-sottoskrift quddiem kull min kien hemm fid-dar li seraq imqass tad-deheb u kaxxa tal-fidda u rrabjat mas-sottoskrit u kompliet takkuzah b'serq..." Dan minnu?

VERONICA: Iva, hu seraqhom.

MONSIGNORE: Kif taf?

VERONICA: Qal lill-qaddejja tieghi Gaspara li hadhom għand argentier habib tieghu biex jara kemm jiswew.

MONSIGNORE: Dan ma jikkostitwix prova.

VERONICA: Anqas biss keccejtu. U ammetta li hu u ibni Achillino jqattghu hinhom jagħmlu l-membri tal-karti flok joqghod jghallmu l-Latin.

MONSIGNORE: Membri tal-karti? X'inhuma? Ghaliex?

VERONICA: Hekk bhala logħba. X'inhuma taf bizejjed.

MONSIGNORE: [ikompli jaqra] "Biex issib l-imsemmi imqass, Is-sinjura Franco bdiet tagħmel inkantazzjonijiet u invokazzjonijiet lix-xjaten tant li kulhadd kien skandallizat..." Qed tinduna kemm hi serja din il-kwistjoni? Wegibni sincerament waqt li tiftakar li qieghda quddiem it-Tribunal ta' l-Inkwizzizzjoni. Veru li int akkuzajt lil dan ir-ragel?

VERONICA: Iva, imma ma kinitx hliet cajta, Monsinjur.

MONSIGNORE: U x'rizultati lhaqt bl-ilma imbierek u bix-xemgħa? Qbadtu lill-halliel?

VERONICA: Ghaliex? Jaqaw int ukoll temmen fis-seher?

MONSIGNORE: U x'int tghid! Staqsejtek biex nifhem ahjar kif sehhet il-grajja kollha.

VERONICA: Ma lhaqt xejn ghax ilkoll kemm ahna nfqajna nidhku u l-grajja waqfet hemm.

MONSIGNORE: Imma d-denunzia le. L-ghalliem qed jistaqsi lit-Tribunal ta' l-Inkwizizzjoni [jaqra] "jikkastiga lill imsemmija Veronica Franco u l-ohrajn prezenti ghall-imsemmija inkantazzjoni u invokazzjonijiet lix-xjaten kif il-ligijiet sagri u divini jikkmandaw biex jinghata ezempju tajjeb lil kulhadd, ghaliex jekk din is-sahhara u mara tat-triq ma tigix ikkastigata, hafna jaghmlu bhal għemilha li jmur kontra l-fidi safja ta' l-Appostolika Knisja minn tagħna". Jakkuzak li tizfen, tkanta, tilghab il-karti..Dan minnu?

VERONICA: Int qatt ma kont, b'kumbinazzjoni, fid-dar ta' kortigjana? X'taghmel hemmhekk hlief thares 'l hawn u 'l hinn, tisma' il-muzika, tkanta u tiekol? Ahna nilghabu l-karti. Hekk bhal ma jagħmlu bosta familji.

MONSIGNORE: Kif taf tajjeb, l-ebda Monsinjur ma jersaq għand kortigjana.

VERONICA: Imma għandi jigu hafna. Tridx nghidlek isimhom?

MONSIGNORE: F'isem l-Inkwizizzjoni, le!...Hawnhekk int akkuzata wkoll li ma tmurx quddies il-Hadd. Dan minnu?

VERONICA: Bhala kortigjani ma nistaghux nidħru qrib knisja nhar ta' Hadd. Allura kif nistgħfu mmorru l-quddies?

MONSIGNORE: Tista' tqum fl-erbgha u tmur għal tal-hamsa. Dan hadd mhu ser izommok milli tagħmlu.

VERONICA: Wara li nkun irqadt fis-sagħtejn ta' bil-lejl?

MONSIGNORE: Għandek tkun taf Sinjura Franco li int akkuzata b'kull tip ta' ksur tal-ligi.

VERONICA: Bhal xiex?

MONSIGNORE: Akkuzata li kilt il-laham nhar ta' Gimgha.

VERONICA: Eccellenza, xkora vojta ma tiqafx. Kortigjana tahdem bil-lejl u bi nhar u trid issostni ruhha.

MONSIGNORE: Imma il-Gimgha ma tistax tiekol laham.

VERONICA: Dik haga li setghet grat darba. Fuq kollo, dakinhar, flimkien ma Vanitelli, kien hemm ukoll il-Kardinal Falenghi, il-

Monsinjur Guido, is-Senatur Damaso Neva, u l-Gran Inkwizitur – tafu int, Eccellenza.

MONSIGNORE: Ahjar ninsew kollox.

VERONICA: Rajt ma rajtx, smajt ma smajtx.

MONSIGNORE: Niddeciedi jien.

VERONICA: Nostrok u tostorni sakemm tigi l-mewt tigborni.

MONSIGNORE: Qed tiprova tikkorrompini?

VERONICA: Anqas biss jghaddili minn rasi.

MONSIGNORE: Taf li nista' nixwik. Imma m'ghandix aptit.

VERONICA: Il-biza' hi l-bidu ta' kull gherf.

MONSIGNORE: Jekk se tkompli tparla se nibghatlek il-habs ta' Piombi.

VERONICA: Skuzani...Is-silenzju hu l-bidu ta' kull gherf.

MONSIGNORE: Imma ftakar li darb'ohra ma nagħlqux ghajn wahda. U mohhok hemm ghax se nghassulek! Gharkubtejk! Mur il-quddies il-Hadd anke jekk trid tqum fl-erbgha. Tikolx lahmijiet il-Gimgha. Hallik mill-inkantazzjonijiet lil ta' barra minn hawn.

VERONICA: Nista' immur?

MONSIGNORE: Mur.

VERONICA: Meta trid, Monsinjur, il-bibien tieghi dejjem miftuhin għalik. Tista' tesperjenza serata sbejha, b'tahdit erudit, kant u qari ta' poeziji. Ma jonqsx l-ikel u l-inbid tajjeb.

MONSIGNORE: [ironiku] Issa nistaqsi lill-Papa jridx jigi mieghi. L-iskandlu ma jkunx akbar miz-zjara tar-re ta' Franz!

[Jintefha d-dawl minn fuq il-MONSIGNORE]

Sequence 26 – VERONICA

VANNITELLI

[*Dwal. VERONICA miexja b'mantar iswed fuqha. Iwaqqafha VANITELLI*]

VANITELLI: Mela ma qaflukx?

VERONICA: Jien hielsa. Ibza' ghal gildek.

VANITELLI: Hsibtu jien, ja qahba hanzira li int, hsibtu jien – kif jista' ghalliem imcercer imur kontra landa zibel imharsa mill-irjus kollha ta' Venezja?

VERONICA: Jekk hsibtha, ghaliex ghamiltha? Int widna imqammla!

VANITELLI :Hsibtu jien, qahba Madonna, hsibtu!

VERONICA: Mohhok hemm Vannitelli li ma tqajjimx l-ghadab ta' l-Inkwizizzjoni bi kliemek. Sahha, ghalliem ghaziz, sahha, u daqshekk harist lejk.

VANITELLI: Stenna Veronica, jien inhobbok, stenna!

[*VERONICA tghatti rasha u titlaq. VANITELLI bhal indannat jigri warajha*]

VANITELLI: L-imqass ma bighejtux. Zammejtu that imhadti biex niftakar fik. Tridu? Jekk tridu ta' l-inqas trid tfittixni...se thares lejja, O Sinjura!

VERONICA: Le, Sur ghalliem, int basla. L-imqas zommu u sahha!

VANITELLI: Jekk joghgbok, jekk joghgbok, Veronica.

[*Tohrog VERONICA*]

Sequence 27 - VANNITELLI

VANITELLI: Ja qahba l'int! Nobghodok! Nobghodok. Qed tixjeh, tinten daqs qattus xih, gilditek imberdla, ghajnejk idemmghu, int kerha, kerha, iggaghlni nirremetti. Nobghodok! Issa mmur lura għand dak il-Monsinjur u nghidlu li għamiltli magħmul li bih saħħartni. Int ir-rovina tieghi Veronica...Veronica!!

[*Dlam fuq VANITELLI*]

[*Dwal fuq l-isptar*]

VERONICA: Kont nahseb li jien sabiha imma kemm kont seja zmerc! Xi kburija, x'arroganza... Nahseb li alla qieghed ibezbizhieli. Tkellimt fuq l-imhabba, Anzola, kont noghxa nara kemm jien tajba fl-ghoti tal-pjacir... u weggajt 'l Alla. Kien qisu li jiena b'idejja stess ghasart sponza bil-hall fil-feriti miftuhin tieghu

ANZOLA: Hallik minn dan kollu, hanini. Int bhal haddiehor, la aghar u l-anqas ahjar. M'ghasartx l-isponza bil-hall fil-feriti tas-Sinjur Taghna. Qed tahseb li int xi ras kbira.

VERONICA: U forsi ghalhekk għadu ma ddecidiex jekk isejjahlix għandu jew le? La qalb il-hajjin u anqas fost il-mejtin? Ghaliex ghajnejh iħarsu 'l fuq minn rasi, lil hinn, minghajr ma jarani? Hekk jew mhux hekk, Anzola?

ANZOLA: Iva, hekk hu.

VERONICA: Qieghda hawn mhux b'kastig imma hekk, bi zball, bi traskuragni.

ANZOLA: Hekk hu.

VERONICA: Mill-banda l-ohra, jista' jkun li qed izommni hajja għal xi raguni mohbija li jien għandi niskopri aktar tard, ferm aktar tard... hemm certu gost f'din is-sentenza sospiza... Forsi anki Hu toghgbu l-fwieha tieghi.

ANZOLA: U tidhakx bik innifsek! Int tahseb li kull ragel jixtieqek. Imma l-Mulej, il-Mulej tieghi, ibqa' certa li ma jixtiqekx. Fwiha tek anqas biss tqogħod hdejn il-qfiel tal-qorq tieghu. Hu perfett u jixtieq biss lilu nnifsu.

VERONICA: Hu gisem imdejjaq dak li jixtieq biss lilu nnifsu.

ANZOLA: Imma l-perfezzjoni hekk titlob.

VERONICA: U int ukoll! Tghidli dak li jista' jgaghlni nzangar! Hallini nittama, ostja, nittama li Hu jixtieqni.

ANZOLA: Bicca mahmuga bhalek!?

VERONICA: Bicca ta' l-art bhali... naf li Hu jagħmel il-mirakli... Ajma Mulej X'ugigh! [Taqa' ANZOLA tqajjimha]

ANZOLA: Ara naqra kif se...forsi l-Mulej sema' talbek...fit-tjubija infinita tieghu...anke qahba...karkura wzata...x'pacenzja għandek, Mulej! Ghall-hnien tiegħek limitu ma hemmx. Nahseb li qed thenn iz-zejjed, ikolli nghidlek. Onestament, hu inkredibbli kif hawn min jissedu sahansitra lill-genna...Mur, mur warajha ja mara - min għandu jingħatalu ...

[*Dalma*]

It-Tieni Att

*Sequence 29 - ANZOLA,
VERONICA*

Il-lazzarett,

ANZOLA: Isa, zewg passi ohra u wasalna.

VERONICA: Jahassra ma niflahx.

ANZOLA: Aghmel il-qalb.

VERONICA: Se naqa'.

ANZOLA: M'intix se taqa'. Ejja nippruvaw, bil-mod, bil-mod, pass wara pass wara pass... Ilek tara mejtin jahasra.

VERONICA: Wisq.

ANZOLA: Ghandek sebat erwieh bhall-qtates.

VERONICA: Seba' hajjet x'tambihom. Wahda tajba bizzejid għalija.

ANZOLA: Raffaele d-deffien lagħab tliet skudi li sal-lejla tkun mejta.

VERONICA: Ja hanzir l'hu!

ANZOLA: Sor Miranda lagħbet bajda li int tidhak bl-angli.

VERONICA: U min kielha?

ANZOLA: Hi kilitha, ghax hi rebhet... u taf kontra min lagħbet?

VERONICA: Kontra min?

ANZOLA: Kontrija.

VERONICA: Lagħabt li se mmut - fik habiba wkoll!

ANZOLA: Kont wasalt fl-ahhar. Imbagħad, dik il-bajda.

VERONICA: Friska, tonda tonda... kemm ilek ma tiekol bajda mghollija, Sor?

ANZOLA: Ha nara naqra [tghodd fuq subghajha]. Wahda, tnejn, tlieta, seba' snin. Iva, seba' snin.

VERONICA: Kien jaqbillek kieku mitlek, mela. U ghadek lesta tilghab li ma fadallix wisq zmien?

ANZOLA: Issa tidher ahjar. Imma hadd ma jista' jahlef. Dil-pesta mqarba. Tidhirlek seja 'l hinn u kif iddawwar wiccek in-naha l-ohra, terga' tibda tigri warajk. Ghadni nittama li nduq dik il-bajda.

VERONICA: Alla tak mohh ta' gharfa.

ANZOLA: [Imdejqa] Hadd qatt ma sejjahli hekk qabel.

[Titbieghed donnha se thalli lil VERONICA wehidha. VERONICA tixxengel.]

VERONICA: Stenna ftit, stenna f'gieh kemm ghandek erwieh! Ma tarax li anqas nista' nieqaf?

ANZOLA: Mut!

VERONICA: Jekk joghgbok, Anzola. [Timxi tliet passi lejha.]

ANZOLA: Minghajri int bicca mitluqa. Trid tobdini b'ghajnejk magħluqin.

VERONICA: [Imdejqa, ironika] Nobdik b'ghajnejha magħluqin.

ANZOLA: Tagħmel int dak kollu li nordnalek?

VERONICA: Iva, nagħmlu, mhux ma' l-art ghax ma nkunx nista' nqum.

ANZOLA: Poggi hawn ghax ghoddok qlajtli spallti.

VERONICA: U le jahasra, mhux ma' l-art ghax ma nkunx nista' nqum.

ANZOLA: Poggi hawn u serrah mal-hajt ha mmur ingiblek siggu.

VERONICA: Le, jahasra, titlaqnix. Se naqa'!

ANZOLA: Serrah hawn. U norbtok b'dax-xall ma' dal-musmar.

[ANZOLA torbotha. VERONICA marbuta mal-hajt.]

Sequence 30 - VERONICA

VERONICA: Ara f'hiex kelli nispicca. Veronica, qisha tigiega mnittfa mwahhla ma' musmar. Sor, fejn bqajt, Sor? Soru Anzola... ja qahba li hi, qed nismaghha. Marret tilghab l-imhatri... Anzola, Anzola!

Sequence 31 - VERONICA,
ANZOLA

ANZOLA: Allura, ghidli naqra.

VERONICA: Xi tridni nghidlek?

ANZOLA: Xi haga fuqek. L-istejjer tieghek joghgbuni.

VERONICA: Imma xi trid tisma'?

ANZOLA: Ghedtli fuq ir-Re... fuq zewgek Pawlu... u fuq iehor, x'ghedt li jismu bhalissa?

VERONICA: Marco?

ANZOLA: Habbejtu?

VERONICA: Iva. Imma hu le. Jew forsi kien ihobbni, imma mill-boghod. Kortigjana qatt ma tkun tieghek, taqsamha ma' l-ohrajn. Kollha jsiru hbieb, komplici, imxierka... il-mahbubin tasseg jipposedu lil xulxin... l-ohrajn jaqsmu kollox bejnithom, bhal ahwa... wiehed joghgbu sider, l-iehor halq, it-tielet, l-ghajnejn, ir-raba', is-saqajn...

ANZOLA: Is-saqajn?... Ghidli, ghidli fuq is-saqajn.

VERONICA: Marco, per ezempju, joghgbuh hafna s-saqajn.

Sequence 32 - MARCO

[Dawl qawwi fuq il-palk. MARCO eleganti. Jigi bil-mod, ghajjen, 'il quddiem. Jintfew id-dwal fuq VERONICA.]

MARCO: Qed nitolbok, hekk, tghaggilx, tghaggilx... Fl-imhabba niggosta l-aktar il-preparazzjoni ghall-imhabba... Hallini nisma' z-zarbuna ckejkna tieghek taqa' fl-art... u issa l-ohra... Int tghid li qieghda hafja imma nista' nisma' thaxwixa meta tmiss l-art b'saqajk... Jaqaw ghadek bil-kalzetti? Nisperaw li le, Veronica.

Kemm-il darba ghedtlek li l-gilda kollha trid tinheles mix-xkiel ta' l-ilbies? Dawk il-kalzetti taht idejja jinnervjawni, jaghmluni melankoniku. Hallini nisma' lil saqajk imissu l-qiegħha ta' l-art. Naf li l-ksieh imma mbagħad insahhanhomlok jien.

Sequence 33 – MARCO,
VERONICA

[*Tidhol VERONICA b'zarbun bit-tkaken għoljin.*]

VERONICA: Kif int Marco?

MARCO: Kont qed noħlom bik. U dhalt f'holmieti bid-delikatezza ta' mercenarju. Ghax ilbist zarbun bhal dak? Ma tafx li nobghodhom?

VERONICA: Imma dawn fil-modā.

MARCO. Moda kerha. Nehhihom, jekk jogħgbok.

[*VERONICA tneħħi l-libsa ta' fuq. Tneħħi z-zarbun.*]

VERONICA: Ilek gimghatejn ma tersaq 'I hawn. Fejn il-mniefah kont?

MARCO: Forsi d-dar rieqed...forsi 'I hawn u 'I hinn...indur mal-hbieb.

VERONICA: Ghaliex dal misteri kollha?

MARCO: Għal li jista' jkun mhux qieghda tħġir, hux?

VERONICA: U kieku ghajjura x'ser jigri b'daqshekk?

MARCO: Kortigjana la għandha tqajjem l-ghira u lanqas thossha. Mhijiex permessa.

VERONICA: Min ma jippermettihiex?

MARCO: Is-sens komun. L-intelligenza.

VERONICA: L-ewwel tfittex imhabbt imbghad turi li ma tridhiex. Għandek bzonn ftit logika.

MARCO: F'darek l-imhabba hi kortesija, logħba, kuntentizza, għotja. Sakemm ma tibdiex timita il-manjieri ta' certu nies.

VERONICA: Liema nies?

MARCO: Il-konformisti, l-irgħiel onesti, il-mahbubin ta' subghajhom dritt.

VERONICA: Dawk mhumieħ xlief jimitawna.

MARCO: Id-dami rispettabbli joholmu li jjkunu kortigjani u l-kortigjani ma jridux xlief isiru dami rispettabbli.

VERONICA: Forsi n-nisa kollha jridu jigu rispettati bhal nisa onesti imma jkollhom il-liberta' ta' kortigjani.

[MARCO *jilghab biz-zarbun u mbagħad b'saqghajn* VERONICA.]

MARCO: Dawn tortura għas-saqajn. Is-saqajn wieħed irid jikkarezzahom. Jekk ma tagħix kashom iwiegħuk billi jrabbu il-kallijiet.

VERONICA: Nidlikom biz-zejt ifuh ma taqtira anisetta Torka jorqdu qishom zewgt itrabi.

MARCO: Li jien irrid inqajjem b'bewsa.

[*Jidhku*]

VERONICA: Xi tghid kieku nghidlek li qed nistenna tarbija?

MARCO: Ergajt.

VERONICA: Iva. Ta' l-inqas hekk jidher.

MARCO: Għandek bzonn il-flus?

VERONICA: Daz-zgur li rrid il-flus.

MARCO: Taf li jien it-trabi ma jogħġibnu xejn. It-tfal niggustahom meta jibdew jaqraw u jiktbu. Nixtieq tifla zghira. Ta' hames snin. "Missier ghaziz, tista' tghatini hmistax-il skud biex nixtri libsa tas-satin irrakmata bil-fidda?". "Għażiza Olimpjja, qabel kull libsa tas-satin nixtieqek taqra dan il-ktieb li missierek, bi qbil ma ommok, xtaq li jiddedika lilek."

[*Jibda jaqra poezijsi*.]

Sequence 34 - GASPARA

[*Dawl fuq GASPARA li qiegħda issajjar*]

GASPARA: Orqod, orqod, ja dogina zghira ejja halli insahhnek jien ... ommok hi mara mill-isbah- u int, int l-isbah qazquz mill-

qzieques kollha li ghandi. Missierek, is-Sur Marco, l-anqas biss ihares lejk. Ried tifla. Kemm trid, Gaspara? Tletin skud? Hamsin? Iddejaqnix b'dik in-nitfa ta' qazquz - ma' rridekx tarah ikrah wisq. Int u hu qiskom fula maqsuma. Ma jixbahnix sehta. Ikrak daqs daghwa b'Alla. Ghadu zghir - issa tara la jikber kemm jisbieh. Hawn int. Ha dawn l-ghoxrin skud u ixtrilu qmis gdida, ziemel zghir, kitarra zghira, habel hasir biex jitghallaq bih imma tressqux quddiem ghajnejja.

Sequence 35 – VERONICA,

GASPARA

VERONICA: [*tagħra waqt li tbennen in-nieqa*]

Dak li nheba f'qalbi
Ilsieni sew rabatni
ugiegh hlejju ta' l-imhabba
li xi darba għad jitlissen

[*tirrepeti*]

... ugiegh hlejju ta' l-imhabba... ugiegh ta' mhabba... ugiegh ta' mhabbla.... Halli il-gibda lejh tifjini...biex warajh ma nigrix aktar...
[*tgħodd is-sillabi*] ... biex...wa - rajh - ma - nig - rix - ak - tar.

GASPARA: It-tazzi bil-burdura tad-deheb jew tal-burdura hamra trid?

VERONICA: U mhux qed tara li għandi x'naghmel?

GASPARA: Siegha ohra n-nies ghall-ikel ikunu hawn u int ghadek hemm tahli hinek.

VERONICA: Hini m'iniex nahlih. Qed nikteb versi li imbghad ser naqrahom lil shabi.

GASPARA: Imma l-ewwel jehtieg tilbes u tara li fuq il-mejda kollox f'postu. Trid tipprova l-inbid, tirranga l-fjuri, tixghel ix-xemghat.

VERONICA: Dak kollu tista' tagħmlu int.

GASAPRA: Imma qabel dejjem int għamiltu.

VERONICA: U l-lejla ma nistax. Qieghda lura fil-versi. Tridni nidher kerha quddiem in-nies? Hallini, Gaspara, hallini, għandi x'nikteb.

GASPARA: U b'hekk is-serata se tkun dizastru.

VERONICA: Kollox sew ! Aghtini hames minuti u mbghad nigi. Kuntenta issa?

GASPARA: Xejn inqas u xejn iktar minn hames minuti.

[GASPARA *tiehu n-nieqa magħha*].

VERONICA: M'għandix mumenti li hu mument ghall-kwiet - ugieħi hlejju ta' l-imhabba... halli l-gibda lejh tifjini...biex warajh ma nigrix aktar.

[GASPARA *mal-ewwel terga' tidhol*].

GASPARA: Il-hames minuti ghaddew. L-ispizjar irid jithallas. Achillino qala' u issa qed inewwah.

VERONICA: Is-soltu kollox wahdek torganizza u llum donnok ma tistax tghaddi mingħajri. Ghaliex?

GASPARA: Nitwerwer kif nisma' l-passi tas-senatur Domenico Venier.

VERONICA: Diga' gie?

Sequence 36 – DOMENICO,

GASPARA,

[Jidhol DOMENICO]

DOMENICO: Allura dan bin Marco?

GASPARA: Jismu Enea.

DOMENICO: Seta' kien tieghi.

GASPARA: Joghgbok?

DOMENICO: Le.

GASPARA: Anqas lil missieru ma joghgob.

DOMENICO: Kieku jien għamiltu ahjar.

GASPARA: Ghad ikun ragel kbir.

Sequence 37 – MAFFIO,

DOMENICO

[*Jidhol MAFFIO. Tohrog GASPARA*]

MAFFIO: Hawn jien!

DOMENICO: Ilni hmistax -il sena gej u sejjer u qatt ma rajtek hawn.

MAFFIO: Minn meta s-sinjorita' qed tghodd bhalma jigri fl-impjegi tal-Gvern?

DOMENICO: Tridx ma noqghodux imparlaw.

Sequence 38 – VERONICA,

DOMENICO, MAFFIO

[*Tidhol VERONICA liebsa elegantissima*]

DOMENICO: Fl-ahhar! X'int sabiha! Veronica Franco: li taf dwar is-sahha tar-rimi jleqqu, u tuzaha.

MAFFIO: Dak ghax trid tghatti l-munzell hara li jghattina.

VERONICA: Jien ma nghatti xejn. Fil-versi kif inhossha nghidha u dan tafu sew int.

MAFFIO: Iva, naqbel li tghid il-verita', imma hi verita' artificjali, imlibbsa.

VERONICA: Nahseb li daqskemm int insolenti telghulek il-kallijiet fuq ilsienek.

DOMENICO: Taqax ghan-nasba tieghu, Veronica. Maffio jiehu gost jara lill-ohrajn irrabjati... Tferraghli naqra nbid, Veronica?

VERONICA: Spanjol jew Ciprijott?

DOMENICO: Nippreferi dak Toskan b'toghma hawhija.

VERONICA: Dak mhux helu zzej jed ghalik?

DOMENICO: Toghgobni t-toghma. Tfakkarni meta kont għadni t'ghoxrin u kont nohrog mid-dar kmieni biex inzomm rihet il-gnien. Kien hemm hawha zghira mimlija li kienet tagħmel hawh zghir mimli li kellu riha taqsmek, riha li kienet twaqqaqaf lil kull min ikun għaddej mit-triq.

MAFFIO: X'Cucati!

DOMENICO: [Ma jagħtix kaz] Veronica, qabel inpoggu madwar il-mejda nixtieqek taqrali l-ahhar rimi tiegħek.

VERONICA: Biex jobzoqli fuqhom Maffio? Le' grazzi.

MAFFIO: Nahlef li noqghod bravu. Kulma tagħmel jecitani. M'inix nispecifika - kulma tagħmel li hu intellettwali. X'tahseb? Tista' kortigjana tagħrex mohh ragel flimkien ma'dendulu?

DOMENICO: Imma kemm int insolenti. Diga' ndunajt li qed tipprova minn kollox biex tgharrqilna s-serata.

VERONICA: Ghax ma tirrectax xi haga int, Maffio, minn tiegħek?

DOMENICO: Ejja aqra, irrecta, forsi mbagħad tagħlaq halqek.

MAFFIO: [johrog karta minn butu u jaqra]

Emmīnni, f'gieh San Maffju, Franca,

Dan huwa r-raba' xahar li jiена

Qed warajk inhabbel sufi.

Minn banda, tajjeb hu għalija

Li nigri warajk bħall kelb imsawwat

Nisimgħek tinseg kliem iqattar għerfek.

Minn banda ohra, fija hemm rabja

Li rrid li nirremetti qabel nifga.

Għal bewsa tħallasli b'xi sitt skudi

U biex il-harsi nimla

[Bħalma tagħmel Gaspara meta jordnawlhom]

Irrid indendel hamsin skud - x'dendul!

DOMENICO: U din tħidilha poezijsa?

MAFFIO: Ghaliex, jaqaw ma toghgbokx?

DOMENICO: Din mhijiex hlied insolenza li tixbah lill-ballata u l-ballata hi l-poezija tal-qaddiefa.

MAFFIO: Ilqatt il-musmar fuq rasu - jien qaddief, li l-erwieg igorr 'l hawn u 'l hinn fuq ix-xmara. Ruhek ma nistax ingorrha ghax tizen wisq. Mhijiex ruh imma xkora mtaqqba.

DOMENICO: Int taqdef, jien nikteb.

VERONICA: Jekk tridu tpoggu l-mejda lesta.

[*Ftit dawl fuq il-lazzarett ANZOLA tara lill-ohrajn jieklu b'halqha miftuh*]

Sequence 38A - ANZOLA

ANZOLA: Tigieg il-forn... O Alla tat-tjubija...tigieg... u butir mahlul fuqhom... ahfirli Santa Barbara... u r-riha tfuh taqbadni, tahkimni, tahfinni, tghallaqni. Naf x'se nghid - qed nadura l-ghogol tad-deheb ... li xammejt tigiega mixwija u lesta li nbigh ruhi għaliha [*ixxomm l-arja*]...

Sequence 39 – VERONICA,

DOMENICO, MAFFIO,

GASPARA

[*Wara l-ikel. MAFFIO jidher xurban.*]

MAFFIO: Ajma jahasra, x'ikla dik!

VERONICA: Qed nara li l-aptit ma jonqsokx.

MAFFIO: Kelli l-guh!

VERONICA: Qed niehu gost li qed tonora l-mejda tieghi.

MAFFIO: Jien inhobbok, Veronica - qed nghidlek quddiem daz-zopp - ma tantx jimpurtani minnu. Tridni nibqa' mieghek?

DOMENICO: Jiekol u jixrob minn fuq dahar haddiehor.

MAFFIO: Tridnix nibqa' hawn minghajr ma niekol u nixrob.

VERONICA: Ahjar nidhol f'kunvent milli jkolii lilek ma saqajja. Xbajt inkecci rgiel arroganti minn hawn.

MAFFIO: Imma jien, Maffio, l-ahjar poet f'dil-qahba belt.

DOMENICO: Amen.

VERONICA: Tassew niehu pjacir bik kieku imma fi ftit xhur nispicca b'xejn, bil-but vojt.

MAFFIO: Flus, dejjem il-qahb' ommhom flus, f'xejn iktar ma tahseb. Anke t-tnehid jintizen hawn gew. Tnehida - ghaxar skudi, tnehida ta' pjacir - seba' skudi, demgha - tliet skudi, tifwieqa - zewg skudi, bassa, skud u nofs.

VERONICA: Dejjem tiekol u tixrob u qatt ma rajtek tohrog skud mill-but.

MAFFIO: Ghax skud m'ghandix. U ghax m'ghandix ma nistax nahxi. Imma mbagħad meta l-Papa jiddeciedi li jagħmilni Isqof ta' Brescia - ghax il-post battal - jekk isqof insir, b'mitt dukat kuljum intir!

VERONICA: Tassew tagħmel Isqof gustuz. Nibda nigi Brescia nisimgħek tqaddes.

MAFFIO: Jekk inewluli inbid tajjeb fuq kollox.

DOMENICO: Kompli isker, sieħbi. Sadanittant se nistaqsi lis-Sinjura tagħna biex tlestili daqxejn ta' post f'sodditha.

VERONICA: Qed niehu gost li tixtieqni.

DOMENICO: Jigifieri li accettajt?

VERONICA: Taf li jien naqra perversa. Li nhobb nilghab.

DOMENICO: Mhux qed nistaqsik tilghab.

MAFFIO: Dan bis-serjeta' qed jghid... ja bicca ta' xih!

VERONICA: Iskot ftit. Għarwien jidher ahjar.

MAFFIO: Qisu lixka!

VERONICA: Ma tafx kemm jista' jkun delikat gisem xih.

MAFFIO: Tassee delikat!

DOMENICO: Allura nkun nista' naghfsek kemm irrid?

VERONICA: Ha ha ha!

DOMENICO: Inkun nista' inbusek kemm irrid.

VERONICA: U kemm joghgbok.

DOMENICO: Tlaqna mela!

VERONICA: Tlaqna!

MAFFIO: Morru!

VERONICA: Jekk trid tkompli tlegleg, il-fliexken taf fejn huma.

DOMENICO: Il-lejl it-tajjeb, poeta!

MAFFIO: Ghaliex jiccelebraw, jaghmlu atti erojci, jiggieldu u jiktbu l-versi ghal mara li tahra bhal haddiehor?

Sequence 40 – ANZOLA,

[*Ftit dawl fuq il-lazzarett ANZOLA tara lill-ohrajn jieklu b'halqha miftuh*]

ANZOLA: [*ixxomm l-arja*]... tigiega... tigiega... darbtejn f'ghomri kilt tigiega u ghal dan ahfirli Santa Barbara. L-ewwel darba ta' sitt snin, b'ommi sservi għand ta' Zanir, imħallef kien dan mit-twajbin, zewweg 'il bintu mal-barrani. "Duqha, ha", qaltli Gannetta Zanir waqt li f'idi poggieli koxxa ta' tigiega u z-zejt shun beda niezel ma' geddumi... It-tieni darba kelli hmistax. Issawwatt u tbengilt minn missier tar-rispett u kien hemm merkant ta' l-inbid li gietu hniena minni, ghinni u zammni f'daru għal tlett ijiem. Dak inhar filghaxija gie f'soddti u tela' fuqi u beda jagħfasni qis u ried ikissirli ghadmi, imbghad mar fil-kcina u gie lura b'bicca tigiega li kien seraq lil martu.

*Sequence 41 – VERONICA,
ANZOLA*

[*Waqt dan il-monolgu jintfew bil-mod il-mod id-dawl fuq il-mejda u jizdiedu fuq VERONICA fil-lazzaett*]

VERONICA: Imsejkna Anzola, imsejkna Anzola tieghi, x'naqbad nagħmel bik?

ANZOLA: X'taqbad tagħmel bija?

VERONICA: X'naqbad nagħmel?

ANZOLA: X'taqbad tagħmel? Allura int kont tiekol it-tigieg kuljum?

VERONICA: U le, x'kuljum kuljum. Għandek idea kemm tqum tigiega?

ANZOLA: Kieku nghidlek li naf ikun ifisser li gieli xtrajt.

VERONICA: Erba' skudi l-libbra.

ANZOLA: U għalhekk qatt ma dahlu tigieg f'darna.

VERONICA: Madonna, kif qed iddur rasi bija! Tahseb li għal xi darba nghaddi ghall-ahjar?

ANZOLA: Nahseb li ma tantx int sejra tajjeb.

VERONICA: Grazzi tal-kuragg.

ANZOLA: Wiccek abjad karti.

VERONICA: Kemm hi mdallma Venezja l-lejla! L-ilma qisu tac-comb, ma jitharrikx, qisu qiegħed. Ilhom ix-xhur issa l-gondoli libsin l-iswed ghall-mejtin li jgorru, imma issa qed ibatti d-daqq tal-qniepen. Forsi l-marda telqitna.

ANZOLA: Le, hej, le. Ghadhom imutu daqs qabel!

VERONICA: Gieli tlakt għalija?

ANZOLA: Għandi aktar x'naghmel milli noqghod nitlob.

VERONICA: Kont nahseb li konna hbieb.

ANZOLA: Iva, iva, ...kieku int ma ddejja qnix...taf int, dejjem hawn flimkien...l-ohrajn jigu u jitilqu, imma int bqajt hawn... kif jista' jkun li ma nsirux hbieb! [tahseb]... Allura kull meta kont tiekol tigieg?

VERONICA: Darba fix-xahar, forsi darbtejn.

ANZOLA: Allura kull hmistax kont tiekol tigieg.

VERONICA: Lil Domenico ma kinux joghgbuh. Kien jippreferi l-hut. Kulnat kien igib basket imfawwar mieghu.

ANZOLA: Il-hut ghall-morda. Ghidli fuq it-tigieg.

VERONICA: Darba Marco giebli tigiega hajja. Qaghdet ghal xi siegha fix-xemx tal-gallerija. Imbagħad bdiet tigri u titliegheb, kuntenta u ferhana, li hadd, hadd ma kellu l-kuragg joqtolha. Mietet bix-xjuhija.

ANZOLA: Kieku kont jien kont nahfinha minn ghonqa u ndawwarulha tnejn tajbin - anke nejja kont nikollha.

VERONICA: Tahseb li għandi d-deni?

ANZOLA: [Ticcekja il-polz] Iva, hekk hu... għandek qalbek tghidx x'tigri... Imma fejn sejra? Kemm -il ragel habbejt?

VERONICA: Fis-sodda dahholt hafna minnhom. Imma f'qalbi dahholt forsi tnejn - lil Domenico Venier minn meta ltqajt mieghu u lil Marco Venier, missier Enea.

ANZOLA: U lil zewgek, Pawlu?

VERONICA: Anzola, jien kelli bzonn nizzewweg. Imma nahseb li kont inhobbu wkoll.

ANZOLA: Allura ghax ma zzewwigtx lis-Sur Domenico?

VERONICA: Kien hu li ma riedx jizzewwigni. Ta' Venier mhux se jizzewgu kortigjana.

Sequence 42 - DOMENICO

[Dawl fuq il-palk fejn hemm DOMENICO jzappap.]

DOMENICO: Aktar milli stajt habbejtek, Veronica, aktar milli ppermettieli l-hsieb hieles tieghi, aktar milli hallieni gismi... U l-hakma tiegħek habbejtha aktar milli ridt. Għal dan nitolbok tħafirli. Meta zarek ir-Re ta' Franza għamilt rebha, Veronica tieghi. Imma f'qalbi bkejtek. Kienet rebha mimlija umiljazzjoni, offensiva. Rebha li sammret gismek ta' kortigjana mal-hitan tal-belt. Imma l-iskjavitu' lilek għenitek sew. Hallietlek il-hin teduka ruhek. Ghamlitek b'sahħtek u kuragjuza biex stajt tirkeb il-vjolenza u l-insija li d-dinja terfa' għal nisa bhalek, li jintuzaw, jissallbu u jintessegħ. Irnexxielek, ma nafx b'liema magija, irnexxielek flimkien ir-raffinar aristokratiku mal-hazen tan-nies tat-triq... Habbejtha

rabitietek hlewwa - morra. Kieku xortija kienet bhal tieghek kont nobghodha. Kont bhat-tieni gilda li tiksini. Kull darba li kont titqal, kont nixtieq nitwieleq mieghek, iben gdid ferhan b'imniehri munqar, ghajnejja jdemmgħu u saqajja mnejka... imma qatt ma sibt il-kuragg nagħmlek omm. Ma ridtx inwarra hakmietek fuqi għal kollo u l-anqas ridt inwettaqha anki jekk wettaqtha billi hallast għaliha. Kelli sehem fit-thassir tiegħek, imma emmini, tant tajt b'imhabba li ma tistax ma tahfirl ix.

Sequence 43 – VERONICA,

MARCO

[*Dar VERONICA li tidhol ma MARCO*]

VERONICA: X'inhu jigri għid?

MARCO: Grieden, firien mejtin, kull fejn thares grienden u firien mejtin li jisplodu quddiem ghajnejk... x'se jigri minna u minn din hajxitna, x'se jigri? Qed jagħlqu l-bibien tal-belt... fis-suq hemm skiet terribli. Iltaqq' l-Kunsill... qed jagħlqu l-bibien. Jekk trid titlaq issa l-waqt – tista' tmur f'dari fi Brenta jekk trid.

VERONICA: U int x'se tagħmel?

MARCO: Jien hawn irrid nibqa! Ma jistax kaptan jitlaq il-bastiment tieghu li qed jegħreq.

VERONICA: Kultant tigi tarani?

MARCO: Jekk jagħlqu l-belt , le... imma l-bibien għadhom miftuhin. Ha, hu dawn l-elf skud.

VERONICA: Veru li thobb lil xi hadd?

MARCO: Min qallek?

VERONICA: Allura minnu?

MARCO: Tħallib tan-nies.

VERONICA: Għandek riha gdida fuqek, Marco, li m'inieq nagħraf... għadha zghira?

MARCO: Iva.

VERONICA: U se tizzewwigha?

MARCO: Kif nista' jekk hi kortigjana bhalek?

VERONICA: Kortigjana zaghzugha.. U ghidli, tikteb poezija.

MARCO: Għandha intelleżza virili u hlewwa liema bhalha.

VERONICA: Allura m'inieq ser narak izjed?

MARCO: L-ewel ahseb biex issalva lilek innifsek. Jekk jonqsok xi haga ibghat ghidli b'nota.

VERONICA: Mhux ser tħusni qabel titlaq?

MARCO: Hemm ir-riskju ta' l-infezzjoni. Kull kuntatt hu perikoluz, kemm għalik kif ukoll għalija.

VERONICA: Sahha, Sur Marco Venier. Ftakar li hafna kont mahbub.

MARCO: Ghaliex m'ghedtulix qabel dal-kliem?

VERONICA: Kont nibza' li nhawdek.

MARCO: Anke jien.

VERONICA: Xorta għadni nhobbok.

MARCO: Anke jien.

VERONICA: U sadattant qed thobb lil xi haddiehor.

MARCO: Anke int. Naf li sikwit qed tkun ma' Maffio tagħna.

VERONICA: Imma s'issa għadni ma nhobbux.

MARCO: Imma dalwaqt issir.

VERONICA: Jekk jogħgbok, busni. Ma nibzax mill-infezzjonijiet jien.

MARCO: U jekk jien nibza'?

VERONICA: Inqisek dejjem bhala bezziegħ li ma jkunx haqqu mahfrieti.

MARCO: Mela, ahfirili.

[MARCO jagħsar mieghu lil VERONICA. Dlam.]

Sequence 44 - GASPARA

[*Dwal fuq GASPARA*]

GASPARA: Baqra, zewg baqriet, tliet baqriet, erba' baqriet, hames baqriet. M'hawnx hlied baqar f'dawn in-nahiet... Ghandha rasha iebsa dik is-Sinjura Veronica - mohhha biss biex thazzez... Il-vilel ta' fuq Brenta huma sbieh, immensament sbieh, imma xi dwejjaq, u l-Alla xi dwejjaq!

Sequence 45 - GASPARA,

VERONICA

[*Tidhol VERONICA*]

VERONICA: Gie jfittixni xi hadd?

GASPARA: Hadd.

VERONICA: Certa?

GASPARA: Certa.

VERONICA: Mhux qed ifittxu divertiment aktar - la ikel, la logħob, lanqas intrigi. Ja Gaspara tieghi - x'ghandi nagħmel? U l-Alla xi dwejjaq! Smajtni, Gaspara? Kont qisni ommi tgerger [Terga' tadotta l-vuci t'ommha]” Xi dwejjaq, binti, xi dwejjaq!” Tiftakarha lis-Sinjura Pawla, Gaspara, dejjem bis-sopprattakki mikulin?

GASPARA: Dejjem tiela' u niezla fit-toroq strett!

VERONICA: Fejn sejra, Sinjura Pawla, b'dak il-papocc tal-harir irrakmat... lejn ir-Rialto, Santa Margarita, Santa Croce jew għal San Marco? Is-Sinjura Pawla kienet timxi u timxi u tant kienet sabiha li kulhadd kien idur ihares lejha... Kienet isbah minni, hux veru, Gaspara?

GASPARA: M'hemmx dubju. Isbah u aktar sensibbli.... Ghax int qieghda hawn tmut b'idejk fuq zaqqek u tghidx kemm ilna ma nxommu skud!

[*Jidhol MAFFIO*]

VERONICA: Ara Maffio taghna!

MAFFIO: F'din id-dar imdawla tajjeb
 Umilment tghix hi, imhabbt,
 Li prezzjuza u imier...[?]
 Mill-irqajja jidher faqqartha.
 Mal-gurnata tkunli isbah
 Meta tinsa d'dehebijiet.
 Bhall-qamar li jiddilek
 Bejn zewgħt icmieni suwed
 Hekk jidhirli wiccha
 Bejn l-irqajja li jghattuha
 Togħgbok?

VERONICA: X'poezija sabiha, Maffio! Meta ktibtha?

MAFFIO: "Il-Vagabonda Sbejha". Ma nafx. Ilha zmien tberren f'mohhi... Mhux se tagħtini nbill grizmejja?

VERONICA: Xi pjacir qed niehu li rajtek. Poggi. Kif irnexxielek tizgħicca minn Venezja waqt pesta bhal din?

MAFFIO: Jien x'ghala bieb il-belt mill-pesta?!

VERONICA: U jekk taqbdek?

MAFFIO: Jekk taqbadni tkun qabditni. Issa xbajt u, biex nghidlek kollox, għandi s-sifilide. U taf min jahti? Is-sbejha Veronica li cahħditni u kelli mmur infitħex mara aktar generuza li ttik milli għandha. U kif tatni! Ma gisimha newlitli wkoll xi haga ohra. Issa x'differenza tagħmilli mmux bil-pesta jew bis-sifilde?

GASPARA: E hija, il-qahba milli jkollha ttik.

VERONICA: Mur, Gaspara, hallina ftit wehidna... [GASPARA toħrog]. Dejjem ticcajta int, Maffio.

MAFFIO: Togħgbok il-poezija?

VERONICA: Hafna.

MAFFIO: Lili wkoll... il-bierah irrectajtha quddiem ghoxrin tallab fi Pjazza San Marco. Riedu jerfghuni fuq l-idejn tant kemm ghogbithom. Nista' nbusek? Ejja nissiggillaw il-paci ta' bejnitetna...

VERONICA: Int jaqaw trid tmarrad lili wkoll?

MAFFIO: U l-bews x'inhu? Xejn. Trid xi haga aqwa minn bewsa biex tittiehed.

VERONICA: Anqas biss missni ftahtlek il-bieb. Naf li xbajt tinsulentani ma' l-erbat irjieħ. Ktibt fuqi koll... maqdartni hafna...

MAFFIO: Ghax nixtieqek.

VERONICA: Mod sabih hafna kif turini xi thoss.

MAFFIO: Int ma tridnix ghax jien bla flus, imma jien nghidlek din biss: il-Papa ta l-kunsens tieghu. Ftit granet ohra nkun Isqof u jkoll paga ta' elf skud. Trid int li jkollok isqof b'qaddej?

VERONICA: Bil-marda Franciza wkoll?

MAFFIO: Cajta' dak kulma kienet, cajta. B'sahhti daqs barri u l-marda Franciza ma hadtiex ghax il-baqra ma riditnix, haqq ommha! Allura xandartha li marida u li qed titlef mohha. [Jidhak] Nixtieq nara l-ucuh li se tagħmel kif il-klijenti tas-soltu jahirbuha qisha kienet imgiddma!

VERONICA: Nitolbok, hallini Maffio. Kont qed niehu tant gost li rajtek u issa, bi kliemek, kolli nehhejthuli.

MAFFIO: Qed tkeccini? Qed tkecci lill-Isqof ta' Brescia?

VERONICA: Mhux qed inkeccik. Qed nitolbok thallini.

MAFFIO: Tini bewsa.

VERONICA: Le

MAFFIO: [Jibda jghajjat]

Veronica, qahba mhawnx bhalha,

Għazziena, ghajjura, imdejqa,

Ja kelba mahmuga li hi

Tiggerra minn fuq ghal isfel u lura
 U taqdi lill-fqajjar u s-sid.
 Lahamha ta' mara mostruza
 Impahpah u mxahhan qatigh
 Ghandu mil- laham ftit xieref ta' ziemel
 Li hinek int tahli jekk tmur biex taqligh.

Sequence 47 – VERONICA,

DOMENICO

[*Jinbiddlu d-dwal*]

VERONICA: Fl-ahhar, Domenico Venier!

DOMENICO: Sfidajt lill-gwardji biex gejtlek... il-belt assedjata. M'hemmx ikel frisk. In-nies imutu fit-triqat. Dghajsa wara dghajsa tarahom igorrulek il-mejtin...

VERONICA: Lil Marco rajtu?

DOMENICO: Jinsab tajjeb. Huh miet bil-pesta. Anke Tron.

VERONICA: Missier Achillino?

DOMENICO: Kien qalbien. Ghamel testament. Ghalaq lilu nnifsu f'kamra u miet wahdu biex majinfetta lil hadd.

VERONICA: Hallielu xi haga lil ibnu?

DOMENICO: Ma nafx... ma nahsibx...

VERONICA: M'ilux gie Maffio.

DOMENICO: Rajtu.

VERONICA: Qrajthom l-abbuzi li kitibli?

DOMENICO: Venezja kollha qrathom.

VERONICA: Lest li tippublika r-risposti tieghi?

DOMENICO: Ghalhekk gejt hawn.

VERONICA: Isa aktar qed niehu gost narak... id-dar kollox sew?

DOMENICO: Kulhadd dabbar rasu. Jien l-unika wiehed li bqajt il-belt. Imma xi hadd bhali l-pesta ma tiehdux, ma joghgbuhiex ix-xjuh u z-zopop. Gejt ingiblek xi oggetti li forsi naqsuk. Harir, tajjar, mant twil u sabih...

VERONICA: Grazzi, Domenico. U xi trid lura taghhom?

DOMENICO: Li nhaddnek fis-sodda.

VERONICA: Kif nista' nichdek? ...Tlaqna

Sequence 48 - GASPARA

[*Ibatti d-dawl. Dawl fuq GASPARA*]

GASPARA: Zewg baqriet, tliet baqriet, erba' baqriet, hames baqriet, sitt baqriet... m'hawn xejn hlied baqar fil-kampanja... Jekk se nkompli nghoddhom, se niggennen hawnhekk bilqieghda... Imma ghaliex ghadha ma gietx? Gurnata biex tmur Venezja, gurnata biex tara lis-sur Marco. Gurnata ohra biex tigi lura... Suppost diga' qieghda hawn.. kemm-il marelli hu twil dal-vjagg? Ja Madonna tal-Hniema salvaha int lil Veronica... thallihix taqa' f'idejn il-briganti, jew tghawweg sieqha, jew li rasha tigi mghaffga, jew li jaqbadha d-deni, jew il-pesta...

[*Dlam fuq GASPARA.*]

Sequence 49 - MARCO

VERONICA

[*Dawl fuq MARCO u VERONICA. VERONICA tmur tiltaqa ma' MARCO*]

MARCO: Tersaqx '1 hawn! Għandi d-deni u abtijiet minfuhin daqsiex!

VERONICA: Tghidx kemm ilni nixtieqek.. Halli nhaddnek [*Tmur thaddnu. Jaharbilha*]

MARCO: Ghidtlek, ghedtlek tmissnix!

[*Jirnexxielha tmissu għal ftit*]

VERONICA: Kemm tahraq!

MARCO: Mishuta belt..

VERONICA: Kieku tigi mieghi fil-kampanja -

MARCO: Kieku mmut bid-dwejjaq.

VERONICA: Allura hawnhekk hadt pjacir?

MARCO: Dik it-tfajla sabiha li ftit ilu kellimtek fuqha, tiftakar? Mietet f'idejja ftit granet ilu.

VERONICA: Kont thobbha hafna?

MARCO: Fittixt lilek fiha.

VERONICA: Ma nahsibx li sibtni.

MARCO: Darba, fuq ponot subghajha kienet, u int dehret f'ghajnejha... Imma jien bzajt mis-sagrilegg.

VERONICA: Ma kienx ikun ehfef kieku fittixt lili fija?

MARCO: Kieku l-affarjiet kienu daqshekk semplici, kieku ma habbejtekx, m'ghaddejtekx lir-Re ta' Franza, ma ttollerajtx il-prezenza ta' Domenico jew ta' Maffio.

VERONICA: Allura kont inhobb xadin, ragel kumplikat u misterjuz.

MARCO: Forsi anke int kont tfittex lil xi hadd iehor f'ghajnejn kull mahbub tieghek.

VERONICA: Lil min?

MARCO: Inkun pruzuntuz jekk nghidlek li lili. Nahseb li m'ghandnix naraw akatr lil xulxin. U l-htija mhijiex tieghi.

VERONICA: Tghidx hekk - kulma ghandek hu hajta deni.

MARCO: Is-sintomi huma cari.

VERONICA: Ma tridnix nibqa' hawnhekk mieghek?

MARCO: Le. Mur. Anke nifsi jbezzghani, anke nifsi.

VERONICA: Ghada nigi u nerga' narak.

MARCO: Mur lura fil-kampanja. Nitolbok... tweghdni?

VERONICA: Kif joghgbok. Xorta għadni nhobbok.

MARCO: Minhabba f'hekk int ser tghix.

[*Dlam fuq MARCO.*]

Sequence 50 – GASPARA,

VERONICA

[*Dwal fuq id-dar tal-kampanja. Tidhol GASPARA*]

GASPARA: Sa fl-ahhar, wasalt! Kont qed nhewden dwarek.

VERONICA: Miet.. Marco miet.

GASPARA: Baqra, tnejn, tlieta, erba' hames baqriet... Ghodd mieghi... Hemm xi haga sabiha fil-kampanja... halli kollox isirlek numru u qoffa ruh.

VERONICA: Tini naqra ilma, Gaspara, ghax ghajjiena.

GASPARA: X'int bajda... kif bjadt f'daqqa... ma mortx il-belt u gbart il-pesta, hux?

VERONICA: M'ghandi xejn ... semplicament ghajjiena wara l-vjagg... Tini belgha ilma.

GAPARA: Baqra, tnejn, tlieta, erba' hames baqriet... ghinna, ja Omm Vergni taghna, ghinna...

[*Dlam fuq GASPARA*]

Sequence 51 – ANZOLA,

VERONICA

[*Dwal fuq l-isptar*]

ANZOLA:[*tkanta*] Ghamluli zraben sbejha
 Li jien qatt ma hallast.
 Qaluli meta tlaqthom:
 "Se thallas sbejha taghna?"
 Din il-gimgha ma nhallasx.
 Jghiduli kif nitlaqhom:
 "Se thallas sbejha taghna?"

VERONICA: Marija tal-Hniena, għandi rasi qed iddur bija.

ANZOLA: Issa li tinsab ahjar tista' terga' timrad.

VERONICA: Ghaliex ghadda dan iz-zmien kollu u bqajt mieghi? Dejjem kont nahseb li mohhok mhux f' postu.

ANZOLA: Jien makakka aktar minnek.

VERONICA: Veru?

ANZOLA: Iva.

VERONICA: [tersaq lejn it-tieqa]. Għandi bzonn ftit arja friska [Weħidha fit-tieqa] Mhux qed tara li l-arja nbiddlet? L-ilma qed jitiegħeb, ir-rih itiegħem il-melh.. Il-pont tar-Rialto, hemmhekk, qatt ma deherli daqshekk sabih... djar, ilma kollox nadif u sabih... Tiftakar meta gejt hawn? Kelli d-deni, kont bajda karti u mfarrka... Kif irnexxieli nsalva, Anzola, kif irnexxieli? Veru li Alla jigbor lill-ahjar u jħalli lill-injurnati u lill-perversi? Marco nbelgha, Domenico dam ikaxkar ftit u Maffio, ja munita falza li hu, Maffio għadu jferfer, imkefen f'Ciprio, isqof kif xtaq, bla sold u marid... Gaspara, miskina, mietet ukoll, Gaspara li mit-tieqa kienet tghodd il-baqar... Alla jiehu, Alla... u l-art qatt ma tixba'... dejjem trid tiekol l-art, dejjem u f'dal- lazzarett ma fadalx hliet jien u int, Anzola, b'idejna fuq zaqna u b'ghajnejna jħarsu fil-baħħ...

ANZOLA: Int tista' titlaq.

VERONICA: Fejn, fejn immur?

ANZOLA: Ma tafx fejn għandek tmur? Imħawda? Ejja mieghi il-kunvent. Xi toqba fejn toqghod insibulek.

VERONICA: Il-kunvent? Jien kortigjana biss naf inkun- nittallab fadalli.

ANZOLA: Hawnhekk m'għandniex x'noqghodu nagħmlu aktar. Il-lazzarett se jagħlaq. Ma nistax immur lura wahdi il-kunvent.

VERONICA: Tigi tittallab mieghi?

ANZOLA: Inhobb inhuf 'l hawn u 'l hinn.

VERONICA: Soru u kortigjana flimkien... soru u kortigjana... x'tista' tagħmel iktar mara?

ANZOLA: Hawn ha, tkappat sew.

VERONICA: Minn fejn nibdew, mir-Rialto?

ANZOLA: Tlaqna.

VERONICA: Tlaqna [Jintfew id-dwal]

TMIEM